

VILNIS

LIETUVIŲ LIAUDIES LAIKRASTIS
LITHUANIAN NEWSPAPER
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas: [312] 842-7325

VOLUME LXII Nr. 3

KETVIRTADIENIS, VASARIO [FEBRUARY] 4, 1982

KAINA 25 c.

KASDIEN

SANTYKIAVIMAS VYSTYSIS SVARBIAUSIA BUS APIE BEDARBIŲ ARMIJĄ ILGĖJA SRIUBOS EILĖS

Militarinė NATO gruputė jau seniai braška, kai kurios šalys, imtinai Vakarų Vokietija, vis labiau nenori šokinėti per Vašingtono virvutę. Ypač tai paaiškėjo kilus ginčams dėl įvykių Lenkijoje. Kaip atrodo, prie prez. Reagano ėjimų, nukreiptų prieš TSRS, vargiai ar bent viena gruputės dalyvė prisidės, nežiūrind kad tų ėjimų ir nepeikia.

Kitos šalys, tokia kaip Austrija su savo kancleriu Bruno Kreisky tiesmukai pasakė, Vašingtonas nori ar nenori, Vakarų Europos su Rytai kooperavimas kaip vystosi, taip vystysis.

Vadinasi, reakcinių jėgų pastangos trukdyti santykiavimui su socializmo šalimis vaisių neduoda.

Amerikoje klasių kovos frontuose įvykių nagrinėtojai sako, jog šiemet profsąjungų ir kompanijų derybose dėl darbo naujų kontraktų svarbiausi susirėmimai bus, kad darbininkai turi nusimušti algas ir šiaip benefitus.

Automobilių pramonėje prie to, kaip matome, beveik jau prieita. Plieno pramonės magnatai irgi jau galanda peilius, kad, girdi, ir jiems neša nuostolius iš užsienio importuojamas pigesnis plienas.

Ar automobilių bei plieno importas neša kompanijoms nuostolius, prašosi klausimas, bet kad darbininkams didina bedarbių armiją, tai faktas. Stai kompanijos ir spaudžia darbininkus, kad pasiduotų.

Kalbant apie bedarbių armijos didėjimą, tai nei automobilių, nei plieno importas bedarbių armijos nedidintų, jeigu nebūtų asignuojamos bilijoninės sumos kariniams reikalams.

Ekonomistų yra konstatuota, kad asignuotas bilijonas dolerių kariniams reikalams darbų teduoda tik 75,710, o tuo tarpu bilijonas dolerių asignuotas švietimui duoda net 187,299, statybai—100,072, masinei transportacijai—92,071 ir t. t.

Jiegu tie bilijonai, asignuojami kariniams reikalams būtų asignuojami civiliniams reikalams, ne tik pranyktų bedarbių armija, o pasidarytų didžiausias darbo rankų trūkumas.

Visiems yra žinoma labdaringoji Salvation Army. Ji nusigyvenusius žmones dykai peni sriubos kaušais. Salvation Army darbuotojų pranešimais, jų virtuvėse "klientų" padaugėjo jau 20 procentų. Ir daugiausia jaunų žmonių, neturinčių darbo bei bedarbių šeimų su vaikais, o ne kokių narkomanų.

Ne kas geriau ir Milvaukėje. Cia St. Benediktinų maisto programos virtuvės prieš dvejus metus dykai

LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsakas

DĖL LIETUVOS TSR NUSIPELNIUSIO KULTŪROS
VEIKEJO GARBĖS VARDŲ SUTEIKIMO E. JUŠKIUI

Už ilgametį vaisingą darbą partiniuose ir tarybiniuose organuose bei aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime suteikti TSRS ambasados Jungtinėse Amerikos Valstijose pirmajam sekretoriui Edmundui Juškiui Lietuvos TSR nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardą.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos
Prezidiumo pirmininkas

A. BARKAUSKAS

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos
Prezidiumo sekretorius

S. NAUJALIS

Vilnius, 1981 m. gruodžio 31 d.

"Vilnius" kolektyvas sveikina mielą Konsulą Edmundą Juškį su 50 m. jubiliejum ir aukštu vyriausybės apdovanojimu. Linkime draugui Juškiui tolimesnės sėkmės jo darbuose ir geros sveikatos.

Trumpai

penėjo 300 žmonių, dabar peni jau 500. Detroite prie vienuolių: Kapučinų sriubos virtuvė eilė 145,645 žmonių.

Turtingiausios pasaulyje šalies doram žmogui tokie vaizdai kelia gėdą ir pasipiktinimą valdančiosios klasės politika, nepaisančia žmonių biednėjimo.

Į Fort Bragg, N. C., stovyklą jau atvyko Salvadoro fašistinės chuntos 60 kareivių ir karininkų susipažinti kaip vartoti amerikietiškus ginklus ir su šiaip kariškėmis gudrybėmis. Iš viso jų stovykloje bus treniruojama 1,000. Valstybei ši programa kaštuos \$15 milijonų.

Prie stovyklos įvyko ir virš dviejų šimtų žmonių protesto demonstracija, nes, demonstrantų nuomone, ši programa veda JAV prie kito Vietnamo karo.

Ar Vašingtonas yra tiek bukaprotis, kad dėl Salvadoro Centro Amerikoje sukeltą kitą Vietnamo karą, sunku pasakyti. Bet kad šie 1,000 Salvadoro fašistinės chuntos kareivių ir karininkų ištrenuoti bus nukreipti prieš Salvadoro liaudį, nereikia eiti nė pas burtininką.

S. J. Jokubka

Vakarų Vokietijos jaunimui dienos vis juodesnės

Vakarų Vokietijos spaudą apskriejo sutuoktinių Spilerių laiškas, kuriame jie piktinasi tuo, kad jų sūnus buvęs priimtas mokiniu į Frankfurto prie Maino "Adlerio" koncerno gamyklą, nors buvo žinoma, jog šią gamyklą numatyta uždaryti iš dalies, žinoma, galima suprasti Spilerių pasipiktinimą. Juk jie taip daug tikėjosi... Tačiau negalima pamiršti ir to, kad net 200 tūkstančių VFR merginų ir vaikų veltui laukia mokinio vietos.

Vakarų Vokietijoje per 131 tūkstantis profesiją turinčių jaunuolių, jaunesnių negu 20 metų, yra bedarbiai.

Mums kartais sunku įsivaizduoti, ką tai reiškia. Tačiau reikia žinoti, kad bedarbis jaunuolis, dar niekur nedirbęs, negauna jokios pašalpos! Kaip gyventi? To vis dažniau klausia VFR jaunimas. Todėl "nereikalingų žmonių" kontingentas iš dalies lengviausiai užverbuojamas į valantierių gretas, dėl to išveičių iš VFR daug įvairiausių karinių samdinių daliniuose. Pagaliau todėl susiburia jaunimo gangsterių bei teroristinės gaujos.

Ar yra perspektyva, kad jaunimo padėtis VFR (o panašiai yra ir kitose Vakarų šalyse) pagerės? Deja, ne! Kaip rodo VFR Kilio miesto pasaulinės ekonomikos instituto analizė, 1982 metais Vakarų Vokietijoje bedarbių skaičius išaugs iki 1,75 milijono žmonių. Ir, žinoma, jaunimo dalis tarp šių "nereikalingų žmonių" bus dar didesnė. Juk kasmet merginos ir vaikinai baigia mokyklą... Todėl VFR jaunimas savo protesto peticijose VFR valdžiai teisėtai klausia: kodėl VFR finansų ministras lengva ranka išbraukė iš VFR 1982 metų biudžeto lėšas, kurios leistu sukurti papildomų darbo vietų? O asignavimus ir taip jau didžiulėms ginklavimosi išlaidoms padidino 4,3 procento. Kodėl atskirose VFR žemėse, pavyzdžiui, Bavarijoje, niekas negalvoja apie jaunimo įdarbinimą. Visi šie klausimai, nepaisant daugelio protesto demonstracijų, lieka be atsakymo.

Na, o VFR spauda, pateikusi Spilerių laišką, ką gi ji siūlo? Pamokymas toks: Jaunimas turįs būti kruopštesnis, darbštesnis, jis turi įrodyti savo darbovietų vadovams, jog be jo neįmanoma išsiiversti. Stai tuomet ji laikysią darbe, neišmesią į gatvę.

Ką ir sakyti—"saliamoniškas" sprendimas! Pamirštama tik viena—prieš bandant įrodyti savo kruopštumą ir darbštumą, reikia turėti... kur! Juk be darbo vietos sugebėjimų nepademonstruos. O jų, tų darbo vietų, su kiekviena diena jaunimui trūksta vis labiau ir labiau...
A. Šermukšnis

VILNIS

Lithuanian Peoples Bi-weekly

Published bi-weekly, Thursday, except when preceded by a Holiday, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States: one year \$10.00, six months \$5.50;
Chicago \$12.00, 6 months \$6.50; Canada \$15.00, 6 months \$8.00;
foreign countries \$15.00, 6 months \$8.00.

3116 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60605 Phone 842-7325

Second-class postage paid at Chicago, Illinois (U.S.P.S. 659-780)

Pasaulinio karo grėsmės tema

Reakcinė propaganda su savo didlapiais ir politikieriais mus peni, jog pasaulinis karas per virš trisdešimt metų nekilo ir nekyla dėl to, kad militarinė NATO grupuotė, imtinai JAV, yra tiek militariniai pajėgios, kad TSRS bijo pradėti karą. Vadinasi, jeigu Vakarų šalyse priešakyje su JAV, neturėtų savo arsenaluose prikrautų branduolinių bombų, visur karinėse bazėse prieš TSRS nukreiptų visokių raketų, Tarybų Sąjunga seniai būtų sukėlus pasaulinį karą.

Zinoma, mažo proto žmogus šiai propagandai tiki, bet kiek nors daugiau protaujančiam prašosi klausimas: jeigu toks Vakarų apsiginklavimas branduolinėmis bombomis ir visokiomis raketomis palaiko taiką pasaulyje, tai kodėl nesitarti vienai ir antrai pusei tų ginklų ir bombų bei raketų turėti po mažiau. Juk ir po mažiau jų turint vis tiek pasaulyje taika būtų palaikoma. Tarybų Sąjunga taip galvoja ir pakartotinai siūlo, jog reikia eiti prie ginklavimosi varžybų mažinimo ir nusiginklavimo. Bet nereik tu baikų, reaktiniai Vakarai apie nusiginklavimą nenori girdėti. Visu pašėlimu ginkluojasi ir vis vardan pasaulyje taikos palaikymo. Tarybų Sąjunga irgi, žinoma, neatsilieka, kad Vakarų branduolinės bombos nepradėtų jai diktuoti.

Arba paimkime reakcinės propagandos arkluką apie "tarybinę grėsmę" pasaulyje taikai. Pentagonas šiuo arkluku tiek išsimaigino, kad "Soviet Military Power" nemirksėdamas tikina, jog Tarybų Sąjunga už JAV ir jos sąjungininkus branduoliniu ginklu 6 kartus pajėgesnė. Štai ir vėl galvojančiam žmogui prašosi klausimas: jeigu Tarybų Sąjunga taip jau nori karo, tai kodėl nepradeda dabar, kol JAV su savo sąjungininkais ginklavimosi atžvilgiu jos dar nepasivijusios. Juk sveikai galvojant, geriausias laikas karą pradėti dabar, kol reaktiniai Vakarai su JAV dar neprisistotinę neutronių ir visokių MX, Pershing ir kitokių branduolinių raketų.

Paimkime kad ir kilusias praeitą vasarą Vakarų Europos sostinėse šimtą tūkstantines taikos demonstracijas. Jos buvo nukreiptos prieš amerikietišku raketų išdėstymą Vakarų Europos kontinente, prieš ginklavimą kaip JAV, taip TSRS, prieš ruošimąsi karui. Reakcinė propaganda su savo didlapiais ir politikieriais sukliko, jog demonstracijos buvo suorganizuotos "Maskvos auksu". Kur logika! Jeigu Tarybų Sąjunga nori karo, tykoja užpulti Vakarų, nejaugi ji tokia kvaila pilti auksą antikarinę demonstracijų organizavimui!

Kad Tarybų Sąjunga nori karo, kad yra "tarybinė grėsmė" pasaulyje taikai—melas perdėm. Jeigu per virš trisdešimt metų nekilo pasaulinis karas, tai ačiū ne militarinės NATO grupuotės bei JAV bomboms ir raketoms, o ačiū Tarybų Sąjungai. Kas gali užginčyti, kad ne Tarybų Sąjungos iniciatyva įvyko dėl SALT sutarčių derybos, kas gali užginčyti, kad ne Tarybų Sąjungos iniciatyva įvyko Helsinkio susitarimas, arba kas gali užginčyti, kad ne Tarybų Sąjungos iniciatyva buvo pradėtos tebevykstančios maratoniškos derybos dėl militarinio balansavimo Europos kontinente bei prasidėjusios Zenevoje dėl branduolinių raketų apdibojimo.

Zinoma, Tarybų Sąjunga irgi apsiginklavusi iki dantų taip, kaip ir Vakarų reakcinės šalys priešakyje su Jungtinėmis Valstijomis. Tarp šių apsiginklavimų skirtumas yra tas, kad imperialistinių šalių ginklai ir bombos yra konfrontacijai, Tarybų Sąjungos—spaudimui, kad būtų siekiama derybų keliu eiti prie ginklavimosi mažinimo ir į nusiginklavimą. Kuri pusė savo ginklais laimės—ateitis parodys. Daugiausiai tai priklausys nuo pasaulyje taikos jėgų pajėgumo.

Rytų ir Vakarų Vokietijos yra pavyzdys

Rytų ir Vakarų Vokietijos yra skirtingų socialinių sistemų šalys—Rytų Vokietija yra socialistinė, o Vakarų Vokietija yra kapitalistinė. Viena priklauso socialistinių šalių grupuotei, antra—kapitalistinių imperialistinių šalių grupuotei. Tačiau nežiūrint to, jos randa bendrą kalbą pasaulinės taikos ir nusiginklavimo klausimais.

Kaip žinia, praeitą gruodžio mėnesį abiejų Vokietijų vadovų—Rytų Vokietijos Erich Honecker ir Vakarų Vokietijos kanclerio Helmut Schmidt—įvyko susitikimas. Abu priėjo išvados, nors jų šalys eina skirtingais keliais, bet svarbiausia bejoms Vokietijoms turi būti, kad vokiečių žemėje neprasidėtų karas. O kad tai neatsitiktų, abi Vokietijos turi siekti pasaulyje nusiginklavimo, siekti tautų sambūvio, skatinti detentę.

Taipgi abu sutiko, jog kaip Rytų Vokietija, taip Vakarų Vokietija pasiryžusios daryti viską, kad Helsinkio susitarimai būtų efektyvūs ir kad Madride būtų susitarta šaukti Europos nusiginklavimo konferenciją.

Tai pavyzdys, kad ir skirtingų socialinių sistemų šalys, jeigu turi gerus norus, gali išvien siekti taikos pasaulyje detentės, tautų sugyvenimo.

2

Iš rytojūm sunerimusio pasaulio

SMERKIA ČILĖS FAŠISTINĖ CHUNTA

Peru krikščioniškasis studentų judėjimas griežtai pasmerkė naujus kruvinus Čilės karinės fašistinės chuntos nusikaltimus.

Paskelbtame šios organizacijos pareiškime sakoma, kad kalėjimų budeliai nuolat žiauriai kankina politinius kalinius ir neseniai buvo nukankinti keli žmonės. Jų tarpe—Euchenijas Dias, vienas iš 24 advokatų, kurie stoji prieš užpraėjusiais metais chuntos sufabrikuotą vadinamą "konstituciją". Dokumente reikalaujama nedelsiant nutraukti kankinimus ir paleisti visus politinius kalinius Čilėje.

CEILONE OPOZICINĖS PARTIJOS REIKALAUJA

Neleisti, kad Sri Lankos (Ceilono) Trinkomali uoste būtų įrengta Amerikos bazė, kuri turi aprūpinti naftos produktais JAV septintojo laivyno laivus, uždaryti Sri Lankoje "Amerikos balso" radijo transliavimo stotį, apriboti užsienio kapitalo veiklą šalies ekonomikoje. Tokie yra dviejų opozicinių partijų kovos tikslai suformuluoti paskelbtame bendrame komunikate, kuri pasirašė Sri Lankos Komunistų partija ir Sri Lankos laisvės partijos vadovai.

Šalies pagrindinės opozicinės partijos taip pat pareikalavo vėl priimti į darbą visus darbininkus ir tarnautojus, atleistus už dalyvavimą nacionaliniame streike 1980 metų vasarą, padidinti darbo žmonių darbo užmokestį sutinkamai su sparčiu prekių brangimu, demokratizuoti švietimo sistemą.

INDIJA SUSIRŪPINUSI

Didelį Indijos vyriausybės susirūpinimą kelia Vašingtono administracijos atstovų pareiškimai, jog planuojama, kad JAV karo laivyno pajėgos bus nuolat aktyvios Indijos vandenyne.

Kaip praneša laikraštis "Patriot", ypač nerimą Indijai kelia Pentagono planai paversti Diego Garsijos salą savo kariniu placdarmu Indijos vandenyne. Šiuo metu, pažymi laikraštis, JAV kariniai strategai laiko šią salą ne tik pagrindine atramine baze "greito reagavimo pajėgoms", bet ir grėsmingo neutroninio ginklo arsenalu.

"BRANDUOLINIAM GINKLUI PORTUGALIJOJE—NE"

—Bet kuris blaiviai mąstantis žmogus turi suprasti, kad naujas pasaulinis karas reikš pasaulio civilizacijos pabaigą. Todėl kova už taiką—svarbiausias dabarties uždavinys.—Šie Pasaulinės taikos tarybos viceprezidento da Costa Gomes žodžiai tapo masinio judėjimo "Branduoliniam ginklui Portugalijoje—ne!" šūkiu. Šimtai tūkstančių portugalų pasirašė peticiją, kurioje draudžiama dislokuoti pražūtingus užtaisus šalies teritorijoje.

KAIP SUNKIAUSIAS NUSIKALTIMAS ŽMONIJAI

Praėjusioje Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos XXXVI sesijoje buvo svarstoma daugiau kaip 130 aktualių tarptautinių klausimų. Pagrindinis dėmesys buvo skiriamas paastrėjusiai tarptautinei padėčiai, taikos išsaugojimo, nusiginklavimo klausimams.

Dauguma delegacijų reikė rimtą susirūpinimą susikomplicavusiu planetos politiniu klimatu, spartėjančiomis ginklavimosi varžybomis, ragino imtis neatidėliotųjų priemonių tautų saugumui stiprinti. Plataus pritarimo susilaukė TSRS pasiūlymas užkirsti kelią branduolinei katastrofai. Šio pasiūlymo pagrindu Generalinė Asamblėja priėmė deklaraciją, kurioje sakoma, jog branduolinis ginklo panaudojimas turi būti vertinamas kaip sunkiausias nusikaltimas žmonijai.

APIE TAIKIUS TSRS PASIŪLYMUS

Venezuelos demokratinė visuomenė laiko naujus taikius TSRS pasiūlymus lemiu indėliu į kovą už taikos išsaugojimą ir įtempimo mažinimą, pasakė Venezuelos rašytojų nacionalinės asociacijos sąjungos pirmininkas Ramon Urdeneta.

Lotynu Amerikos gyventojai vis geriau įsisamonina, kad jų kova už tikrą nacionalinį išsivadavimą, už savo nepriklausomybę ir suverenumą gali būti sėkminga tik tvirtos taikos žemėje sąlygomis. Žemyno pažangiosios jėgos atmeta militaristinių sluoksnių mėginimus įbauginti žmoniją niokojamo karo grėsme, priversti tautas atsisakyti kovos už savo neatimamas teises, pažymėjo R. Urdeneta.

Paruošė J. Ž.

—Drapanų pramonės darbininkai prisidėjo prie religinių ir civilinių teisių darbuotojų reikalavimų, kad prez. Reaganas atkreiptų dėmesį į nedokumentuotų darbininkų padėtį, kuri lygi "vergijai bei baudžiavai". Reikalauja, kad Amerikos justicija nebūtų akla nedokumentuotų darbininkų atžvilgiu.

—Salvadoro ir Gvatemalos vyriausybės aktyvina represijas prieš užsieniečius tuos žurnalistus, kurie savo laikraščiams rašo apie šiose šalyse politinį nerimą.

Numirė Michailas Suslovas

Maskva.—Sausio 26 d. numirė Komunistų partijos ir Tarybų valstybės veikėjas Michailas Andrejevičius Suslovas. Buvo gimęs 1902 m. lapkričio 21 d. Buvo partijos nariu nuo 1921 m. ir Centro narys nuo 1941 m. 1944-1946 metais buvo Visasąjunginės Komunistų Partijos Centro Komiteto Biuro Lietuvai pirmininkas.

Vilnis, 1982 vasario 4

O IŠ KUR "NAUJIENOS" ŽINO?

M. Gudelis rado vėl naują progą triukšmingai ir tiesiog tragišku balsu pulti savo draugus antitarybinėje neapykantoje—"Draugą" ir marijonus. Tai S. Artesian gatvės gyventojos Petronėlės Kazlauskienės knyga sukėlė didelį "Naujienu" susijaudinimą, kuris išsiveržė tešniais, "pasipuošusiais" pačiomis pikčiausiomis antraštelėmis: "Vien tik šmeižtai", "nerami sąžinė", "suneikina ir lietuvių", "pirmas toks niekšingas darbas". . .

"Naujienu" slapyvardininkas savo smarkumu, netgi pasakymu, kad "Kai prisėda velnias"—tai "patriukli knyga", be abejo, sukėlė puikią reklamą P. Kazlauskienei, kurios knyga po tokio recenzavimo, aišku, susilaukė žymiai didesnio dipukų susidomėjimo. O mūsų Amerikoje visiškai suprantama, jog reklama išiuo kokią tik nori prekę. Aišku, jog "Naujienos" savo paskojimu apie P. Kazlauskienės knygą daug labiau ją išreklamavo, negu "Draugas", idėjęs komercinį skelbimą. Tokie "skambūs" žodžiai, kad knygoje randame—"apšmeižta vyskupa, prelatą, kanauninką, visuomenės veikėjų patriotus, redaktorių leidėją, advokatą, gydytojus, mokytojus, rašytoją poetą ir daugelį kitų"—tegalai sudominti, kas tie "apšmeižti", ir, žinoma, kaip jie "apšmeižti", o iš kur sužinosi, jeigu ne iš pačios knygos. O tai, kad "Naujienos" nuolatos naudoja žodį "šmeižtas", nieko negąsdina—tiek jos yra prišmeižusios, kad jų skaitytojas gali nesuprasti to žodžio vertės. Kas nežino tarp Amerikos lietuvių, kaip moka ir nesigėdina šmeižti "Naujienos", tad kokia čia naujiena, jeigu jos apkaltina kitus šmeižtais.

Tad "Draugas", jei tik turėtų tokio žemo lygio "polemininkų", kaip "Naujienos", tai galėtų per dešimtis numerių keršyti Martynui, kodėl jis taip intriguojančiai išreklamavo P. Kazlauskienės knygą, tiesiog įkalbėjo pasidomėti skaitytojus, ką ji ten rašo apie "vieną vyskupą" ar "vieną kanauninką", kuriuos nėra taip lengva apšmeižti, nes rašymas teisybės negali būti šmeižtas. Argi vyskupas V. Brizgys jau nebuvo viešai įvairioje spaudoje kaltintas kaip nacių talkininkas? Argi "Naujienu" bendradarbis V. Zakarauskas-Svilonis nebuvo pačioje "vaduotojų" spaudoje kritikuotas? Argi Valerijono Simkaus nepuolė "Akiračiai", argi jo ekstremistinė veikla prieš tautiečius nėra kritikuota Čikagos lietuvių spaudoje? Argi susirašinėjimas dėl B. Suginto prelatūros su Minkevičium Romoje nėra dokumentas ir argi jis nerodo, kad prelatūra ir pinigai yra susiję tarpusavyje? Argi netiesa, kad B. Sugintas Brazilijoje elgėsi taip, jog net jam savi veikėjai buvo priversti jo atsikratyti, išsiųsti į Lietuvą? Juk apie tai labai dokumentuotai parašė "Gimtas kraštas", papildęs B. Kazlauskienės knygos žinias apie B. Suginto "zygdarbius". Ar gali "Naujienos" paneigti, kad labai negražiai atrodė "Tėvynės vaidilos" knygos leidimas, ar gali M. Gudelis paneigti "rašytojo poetą" K. Juraičio telegramas B. Sugintui? Tokių klausimų skaitytojas "Naujienoms" gali iškelti daugybę. Žodžiais "šmeižtas" čia neapsiginsi. Kitas dalykas, kad gali kam nors nepatikti pati autorės argumentacija, jos pasakojimo būdas ar kita, bet tik jau nepasakysi, kad tikri faktai yra Vilnis, 1982 vasario 4

šmeižtas. O jau kai "Naujienos" moko moralės ar dorovės, kai jos ką nors vadina "purvinu šlamštu", tai jau savaime gali pasirodyti šventvagiška—kam jau apie dorą kalbėti, o joms tylėti. . .

Tuo labiau, jog "Naujienu" triukšmelis savaime turi šventvagiškumo ir kažkokios klastos savybių. Iš paviršiaus atrodo, jog jos tikrai pasipiktinusios "Draugo" redaktorais, kurie išreklamavo knygą, demaskuojančią negerus kunigus (nors būtų galima paklausti: kodėl bedievių ir socialistų laikraštis taip "rūpinasi" nedorais dvasiškiais?), tačiau atskiros detalės kelia įtarimų. Kodėl M. Gudelis taip smarkiai ir plačiai aprašė knygą, kurią vadina "purvinu šlamštu"?

(Atvirai šnekančiam, mums, pažangiečiams, nuo šios knygos ir polemikos nei šilta, nei šalta: tai jų, mums svetimų savo gyvenimo būdu ir papročiais žmonių, pasaulis, ir tegul jie sau viešai atskleidinėja priskretusius to pasaulio kampečius. Jų visuomenė, jų sąskaitos, mums tik įdomu iš arti suprasti, pajauti tą gyvenimo ir santykių būdą, kurį mes visados smerkėm ir kritikavom. Todėl ir įdomu, kai skaitytojas iš Marquette Parko pasirenka mūsų spaudą, kad galėtų sukelti kai kurių abejonių dėl to "karo", kurį "Naujienos" organizavo prieš "Draugą", nuoširdumo.—"V" Red-ja).

Juk vadinamas Apolinaras Salčius rašo, kad "kiekvienas sąmoningas lietuvis" turi žinoti, jog "tokio purvino šlamšto neverta imti į rankas ir jas sutepti". Bet "Naujienu" redaktoriai paėmė tą knygą į savo rankas ir dargi smulkiai aprašė, išreklamavo! Tad kur logika? (Atsiprašau, ir aš užsimiršau—"Naujienoms" tokį klausimą kelti visiškai nelogiška).

Dar daugiau: prisimename, kad kaip tik "Naujienos", o ne kas kitas spausdino ilgas autorės polemikas dėl B. Suginto laidotuvių ir pan. Tad kai tada "Naujienos" skelbė tuos dalykus, kurie yra knygoje, buvo gerai, reikalinga, teisinga, moraliu ir t. t., o kai jie dabar atsirado knygoje—tai "vien tik šmeižtai"? kažko Martynas čia gudrauja! . . Tik atrodo, kaip visada—prastai.

"Naujienos" dėl pinigų daug ką gali apversti aukštyn kojom. "Draugas" joms gali atsakyti: mes gyvename laisvame pasaulyje, spausdiname ką norime, mums užmokėjo, o doleris nekvepia ir t. t.

Ir gali paklausti: o ko būtent "socialistai" taip susirūpino dėl kunigų, argi tai jų reikalas? Pagaliau jų vietoje bet kas galėtų štai ko paklausti: Apolinaras Salčius labai atidžiai perskaitė knygą "Kai prisėda velnias", panaudojo jos leidėjų įžangos faktus savo rašiniui, bet ar kartais "Naujienu" redaktoriai nežinojo anksčiau, kad šitokie rankraščiai yra Čikagoje, kad jie ruošiami spaudai, ar ne todėl jie taip įpykė, jog patys būtų mieliai panaudoję daugelį dalykų atsiskaitymui su "vadavimo" priešais, kurių visur jie tarp savųjų atranda. Kodėl jie spausdino P. Kazlauskienės rašinius dėl B. Suginto anksčiau? Kodėl niekur nė vienu žodžiu knygoje nekritikuojamos "Naujienos", nors ir jos painiojosi tarp aprašytų veikėjų—ar iš mandagumo šis laikraštis apeinamas? Kodėl yra "Naujienos" piktai kritikavusios ir kitus veikėjus, kurie rodomi knygoje "Kai prisėda velnias"? Būtų įdomu

Lietuvos "globėjai" bei "geradariai"

Kaip visiems gerai žinoma, Amerikoje yra daug kas "didžiausio" pasaulyje: dangoraižiai ir bokštai, tiltai ir tuneliai, korupcija ir nusi-kaltimai.

Šį sąrašą (o čia tik mažutėlė jo dalis) aš dar būtinai papildyčiau viena pastaba: čia, be abejo, egzistuoja ir didžiausias skaičius draugijų, komisijų bei pakomisijų, komitetų ir pakomitečių.

Apie žuvies šviežumą geriausiai galima spręsti iš jos galvos, apie kraštą—iš jo valdžios. Gi šios šalies "galvoje"—kongrese—egzistuoja dešimčių dešimtys pačių įvairiausių komisijų bei komitetų, pradedant tikrai labai rimtais ir baigiant benamių šunų globos lygio.

Egzistuoja, pavyzdžiui, ir komisija, skirta stebėti, kaip vykdomi Helsinkio susitarimai. Joje rimtais veidais išklausiama, kaip "liudija" įvairių Rytų Europos tautų bėgliai ir perėjūnai, o po to nemažiau rimtais veidais rašoma nutarimų bei rezoliucijų projektai.

Priminsime, kad tokioje komisijoje "liudijo" ir bėglys iš Tarybų Lietuvos nusikaltėlis Vladas Šakalys, žymiai anksčiau—dar keletas tokio pat plauko "veikėjų".

Taigi, Lietuva už daugelio tūkstančių mylių nuo savo sienų—Vašingtone—turi savų "globėjų" bei "geradėjų".

Kadaise jų tarpe labai smarkiai garsėjo kongresmenas Dervinskis. Jis rinkiminių kampanijų metu stotė ant daug kartų išbandyto arkluko: įvairių reakcinių emigracinių grupuočių. Vėliau aišku, už tuos balsus tekdavo atidirbti, ir vargšas Dervinskis stengėsi iš paskutiniųjų. Jis kalbėjo—daugybę kartų—ir Jungtinių Amerikos Valstijų kongrese, ir netgi Suvienytųjų Nacijų Organizacijoje. Kalbėjo vis tą patį (kam be reikalo varginti galvą!): Lietuva, kaip ir kitas tarybinio Pabaltijo respublikas, reikia "išvaduoti". Čia, Valstijose, esą "pilnateisiai tų šalių atstovai", kurie "turi įgaliojimus kalbėti tautos vardu". Ar bereikia sakyti, kad "atstovams" tai labai patikdavo? Tie "atstovai"—įvairių reakcinių organizacijų veikėjai bei veikėjukai, lygiai taip pat sėkmingai galėjo atstovauti Lietuvą kaip Abisiniją.

Kaip žinia, tos saujelės amžiaus metai jau didelėmis dešimtėmis skaičiuojami, bet su metais kai kada ambicijos auga kartu.

Taigi, tokiu būdu didysis Lietuvos "globėjas" bei "geradaris" Dervinskis gana ilgai šypojojosi iš reakcinių emigracinių laikraščių puslapių.

Deja, panašios, daugiau nei abejotinos šlovės siekia ir kai kurie kiti Jungtinių Amerikos Valstijų valdžios vyrai. Štai prieš kiek laiko Bostone, istoriniame Amerikos mieste, įvyko anaipol ne istorinis įvykis, nukaršusios Amerikos lietuvių bendruomenės veikėjų susibūvimas. Ten svečiu buvo naujai iškeptas "Lietuvos draugas" kongresmenas Brainas Danlis.

Titulas "Lietuvos draugas" ne mano išgalvotas: jis buvo kongresmenui oficialiai suteiktas Bostone

sužinoti, ar nepapildė savo gausių nuodėmių kalno "Naujienos" kažkokiais nutylėjimais? Nes paskui dar atsitiks taip, kad ir "Akiračių" negailėstingai sukritikuotas vyskupas neduos bedieviui "socialistui" Martynui išrišimo.

Neviernas Tamošius
iš Marquette Parko

susirinkusių nacionalistų būrelio. Jau vien tai skamba gana paradoksaliai: žmonės, seniai nieko bendro neturi su Lietuva (o dalis jų—iš vis niekada ir neturėję) švaistosi "Lietuvos draugų" titulais.

Aišku, labai nesunku įspėti, kuo gi misteris Danlis pelnė šį "ivertinimą": jis esąs labai nepatenkintas Tarybų valdžia Lietuvoje, ir to taip nepaliksis. Jis, misteris Danlis, gerai žinaš, kaip dabar esą skriaudžiami Lietuvos žmonės ir kaip jie kenčia. Tad ėmė ir pažadėjo Bostone susirinkusiems Lietuvos priešams:

"Mes nepraleisime negirdomis šių skriaudų, kurias žmonės išgyvena kasdien. Šiam kraštui (t. y.—JAV) vienu balsu pareiškus—tai neteisinga, tai yra nepriimtina, tai turi pasikeisti".

Nei daugiau, nei mažiau. Misteriui Danliui, naujai iškeptam "Lietuvos draugui", neegzistuoja nei šalis, nei jos žmonės, pasirinkę savo gyvenimo kelią.

Laimei, Lietuvos likimas jau daugybę metų nepriklauso nei nuo misterio Danlio, nei apskritai nuo misterių.

Vladas Mikšys

Kampučija jaučiasi laiminga

Į Kampučijos žemę atėjo didelė šventė. Vėliavomis, transparentais ir tradiciniais popieriniais žibintais papuoštos Kampučijos sostinės gatvės, visuomeniniai pastatai. Vakare įvairiaspalve vaivorykštė sužėri prožektorių spindulių apšviesti fontanai miesto aikštėse. Pnompenio, visos šalies gyventojai ruošiasi pažymėti Kampučijos liaudies pergalės dieną, Kampučijos išsivadavimo iš polpotininkų viešpatavimo trečiasias metines.

Sventiškai pasipuošusiam Pnompenyje beveik nepastebimi Pekino statytinių klikos valdymo pėdsakai. Jie paliko tuščius kvartalus, sugriautus fabrikus, kalėjimais paverstas mokyklas ir institutus. Tačiau pagrindiniai šalies atgimimo požymiai—tai valstiečių ir darbininkų entuziastingas darbas, aktyvus miesto gyvenimas, žmonių šypsenos.

Siandien respublika gyvena pilnakraujį gyvenimą. Nepaisant sausros, praėjusieji metai buvo sėkmingi žemės ūkio darbuotojams: Išplėstas dirbamos žemės plotas, padaugėjo galvijų. Kaimas gauna vis daugiau trąšų, žemės ūkio padargų ir mašinų.

Stiprinama liaudies švietimo ir medicininio aptarnavimo sistema. Dabar daugiau kaip pusantro milijono vaikų lanko mokyklas, respublikoje veikia 1300 ligoninių ir medicinos punktų. Aktyvėja kultūros ir sporto įstaigų veikla. Ypač rūpinamasi vaikais. Naujųjų metų išvakarėse Pnompenyje atidarytas 350 vietų vaikų lopšelis. Laimėjimai ekonomikoje ir visose visuomeninio gyvenimo srityse įgalina Kampučijos gyventojus optimistiškai žvelgti į ateitį.

Kampučijos Liaudies Respublika užtikrintai žengia į ateitį. Sutikdami nacionalinę šventę, Kampučijos gyventojai reiškia pasiryžimą skirti visas savo jėgas šalies atgimimui, socializmo pagrindų kūrimui. Čia jiems padeda Tarybų Sąjunga. Vietnamas, kitos broliškos socialistinės sandraugos šalys.

X.
3

Padaryti galą ekonominiam neokolonializmui

"General Motors", "Gulf Oil", "Standard Oil", "Ford Motor" . . . Šių milžiniškų transnacionalinių korporacijų pavadinimai ryškiai švyti ne tik New Yorko, Londono, Paryžiaus versliniuose kvartaluose, bet ir daugelio besivystančių šalių sostinėse ir dideliuose miestuose. Istorija pasmerkė kolonializmą, griuvo kolonijiniai bastionai didžiuojuose Azijos, Afrikos ir Lotynų Amerikos teritorijose, dešimtys šalių iškovoję politinę nepriklausomybę. Tačiau ekonominė imperializmo ekspansija nesiliauja, ir tai rado transnacionalinių korporacijų — multinacionalinių monopolistinių milžinų, išsigalėjusių dar nespėjusioje sustiprėti jaunų išsivadavusių valstybių ekonomikoje, grobikiška veikla. Neatsitiktinai kova prieš tarptautinių monopolijų priespaudą, už tarptautinių ekonominių santykių pertvarkymą teisingu ir lygiateisišku pagrindu tapo vienas būdingų dabartinio politinio gyvenimo pasaulyje bruožų.

Užkirsti kelią pražūtingiems transnacionalinių korporacijų veiklos padariniams, pasiekti, kad būtų nutraukta jų nuolatinė parama rasizmo ir aparteido Afrikos pietuose režimams, sustabdyti ginklavimosi varžybas, likviduoti ekonominį neokolonializmą, kurį vykdo transnacionalinės korporacijos — už tai kovoja išsivadavimo jėgos, reikalaujančios pertvarkyti tarptautinius ekonominius santykius lygiateisiškumo pagrindu. Šie klausimai yra antiimperialistinių jėgų neprisijungimo judėjimo, kuriam priklauso apie šimtą besivystančių valstybių, turinčių pusantro milijardo gyventojų, kovos programos sudėtinė dalis.

"Kas tinka kompanijai "General Motors", tas tinka Amerikai, ir

atvirksčiai", — mėgsta sakyti šios didžiausios JAV korporacijos vadovai, turėdami omenyje, aišku, Amerikos monopolijų, o ne jos liaudies interesus. Ne paslaptis, kad bet kuri Amerikos administracija savo užsienio politikos veikloje vadovaudavosi ir vadovaujasi pirmiausia monopolistinio kapitalo interesais. Prisiminkime kad ir įžulų Vašingtono kišimasi į Irano reikalus šeštajame dešimtmetyje, kai Irano vyriausybė mėgino nacionalizuoti kompanijas "Standard Oil" ir "Gulf Oil", prisiminkime Amerikos jūrų pėstininkų karinę intervenciją Gvatemaloje, kai iškilo grėsmė galingos kompanijos "United Fruit" interesams.

Sios ekonominės daugelio besivystančių šalių priklausomybės transnacionalinėms korporacijoms tiesioginis padarinys — dideli sunkumai, su kuriais susiduria daugelis šių valstybių. Transnacionalinių korporacijų grobikiška politika trukdo dinamiškai plėtoti besivystančių šalių ekonomiką. SNO duomenimis, Azijoje, Afrikoje ir Lotynų Amerikoje 800 milijonų žmonių labai skursta ir badauja, 700-800 milijonų suaugusių žmonių nemoka nei skaityti, nei rašyti, ir pusantro milijardo — negauna jokios medicininės pagalbos.

Ir vis dėlto imperialistinių monopolijų viešpatavimo laikai negrįžtamai praėjo, ir nėra tokios jėgos, kuri galėtų sukliudyti galutinai likviduoti besivystančių šalių ekonominį plėtimą. Kai dėl Tarybų Sąjungos, tai ir ateityje besivystančioms valstybėms teiks būtina paramą jų kovoje už ekonominį savarankiškumą, už esminį tarptautinių ekonominių santykių pertvarkymą tikrai teisingais ir demokratiniiais pagrindais. A. Stulenis

Lotynų Amerikoje reakcijos manevrai pasmerkti žlugti

1981 metais Lotynų Amerikoje ir Karibų baseine didėjo išsivadavimo judėjimų užmojis. Svarbiausi įvykiai, rašo čia leidžiamas žurnalas "Prisma Latinoamerikano", vyko Centrinės Amerikos šalyse, kurių tautos smarkiai išplėtė kovą prieš imperialistų šeiminkavimą, už pažangius socialinius ir ekonominius pertvarkymus.

Naujų nemažų laimėjimų pasiekė Salvadoro patriotai. Nors Amerikai klusni chunta vykdė žiauriausias represijas — tik 1981 metais Salvadore žuvo 32 tūkstančiai žmonių, — sukilėliai smogė skaudžius smūgius valdančiajam režimui. Plačiosios liaudies masės ėmė žymiai labiau remti patriotus.

Liaudies išsivadavimo kova prieš karinę diktatūrą stiprėja ir Gvatemaloje, rašo "Prisma Latinoamerikano". Prie šios kovos vis aktyviau prisideda indėnai — labiausiai užguita ir žiauriai išnaudojama Gvatemalos visuomenės dalis. Ši kova dabar apėmė visą šalį.

Nepaisydama Vašingtono grasinimų, stiprina savo pozicijas liaudies revoliucija Nikaragvoje. Šios šalies liaudis, atsikračiusi neapkenčiamu proamerikiniu Somosos režimu, sėkmingai vykdo pažangių pertvarkymų kursą. Tuo labai pasipiktinusi Reagano administracija. Vašingtonui padedant, kaimyninio Hondūro teritorijoje lipdomos ginkluotos nepribaigtų somosininkų gaujos,

kurios vykdo Nikaragvoje kontrrevoliucinius išpuolius. Nikaragvos liaudis akylai budi revoliucinių iškovojimų sargyboje ir visada yra pasirengusi ryžtingai atremti bet kokią imperializmo ir reakcijos provokaciją.

Didvyriškos Kubos liaudis, nepabūgdama Amerikos kariuonos žvanganimo ginklais, toliau kuria naują gyvenimą. Savo nacionalinę šventę — išsivadavimo dieną — ji sutinka naujais dideliais laimėjimais visuose socializmo kūrime baruose.

Imperializmas visai mėgina sustabdyti revoliucinių procesų plitimą regione. Remdamasis reakcijos jėgomis šio pasaulio rajono šalyse, Vašingtonas visai manevruoja, siekdamas savo tikslų. Tačiau, kaip pareiškė judėjimo už Dominikos išsivadavimą generalinis sekretorius B. Rivjeras, visi šie imperializmo ir reakcijos manevrai pasmerkti žlugti. J.

— Darbo departamento apskaičiavimu, kai automobilių kompanijos paskelbia, jog pagamins 100,000 automobilių mažiau, reiškia, kad 20,000 darbininkų neteko darbo.

— Federalinių biudžeto tarnyba siūlo darbo departamentui, kad sumažintų išlaidas programų, apmokančių darbams juodadarbius darbininkus bei gaunančius socialinio aprūpinimo pašalpas.

KAS PASĖJO IR SUBRANDINO BADA

Remdamasis informuotais SNO sluoksniais, žurnalas "New african" rašo, kad čia yra šalių, kuriose badauja kas antras gyventojas, o per visą žemyną sočiai nepavalgo apie 150 milijonų žmonių.

Vakarų spauda mėgsta pabrėžti, kad po nepriklausomybės iškovojimo bado šmėkla Afrikos šalyse tapo dar grėsmingesnė. Pažeriama tikrų ir pramanytų faktų apie genčių vaidus, apie neracionalias jaunų valstybių išlaidas, apie atskirų liaudies ūkio šakų stagnaciją bei žengimą atgal ir netiesioginiu būdu skaitytajai peršama sena imperializmo advokatų mintis, jog kolonizatoriai buvę vos ne pavergtųjų tautų geradariai.

"New african" įrodo, kad yra atvirksčiai. Juodojo žemyno atsilikimas ir skurdas — kraupus kaltinamasis aktas kolonializmui: ir buvusiam, ir šiuolaikiniam.

Iki praėjusio šimtmečio pabaigos kolonizatoriai išvežė iš Afrikos kaip gyvąją prekę 40-80 milijonų žmonių: pačių pajėgiausių, darbingiausių, tarp 15 ir 35 metų amžiaus. Tai buvo ne tik šių vergovėn parduotų žmonių tragedija. Afrika neteko brandžiausios gyventojų dalies, ilgam sutriko normali ekonomikos raida, pusiausvyra tarp gamybos ir vartojimo.

Monopolinio kapitalizmo laikais kolonizatoriai visa tai galutinai sugriovė. Gausūs Afrikos gelmių turtais buvo išvežami į metropolijas ir kitas šalis kaip neapdorotos žaliavos. Todėl Afrikos pramonė liko labai menka, nors šiame žemyne išgaunama nuo 22 iki 95 procentų kiekvieno iš dešimties ypač svarbių industrijai mineralų, kurių mūsų planetoje priskaičiuojama 16. Afrikos miestuose žmonės neranda nei darbo, nei duonos, nors juose ir dabar, visuotinės urbanizacijos laikais, isikūrę vos penktadalis žemyno gyventojų.

Kolonizatoriai pritaikė savo poreikiams ir Afrikos žemės ūkį. Pirmiausia buvo auginamos tos kultūros, kurios duodavo monopolijoms didžiausius viršpelnus pasaulinėje rinkoje.

Siaura specializacija ilgus metus buvo vertinama kaip racionaliausia žemdirbystės forma, tad daugelis Afrikos šalių, igijusių politinę nepriklausomybę, toliau ją plėtoja. Antai Malyje trečdalis ariamos žemės skiriama eksportuojamai

produkcijai auginti. Kava ir kakava Togui duoda beveik pusę kasmetinių pajamų. Nigeris labai išplėtė arachio ir medvilnės eksportą. O vietinių gyventojų maistui skirtų produktų šiose šalyse užsiauginama labai mažai.

Atrodytų, visiškai teisinga plėsti plotus labai vertingų žmogui kultūrų, kurios kitur neauga, o mainais išgyti kasdieninių produktų. Deja, siaura specializacija nualina žemę, padaro ją nederlingą. Tai viena iš Sacharos dykumos plitimo priežasčių. Be to, sutelkus dėmesį eksportuojamoms kultūroms, nyksta kitos žemės ūkio šakos. O svarbiausia — prekių mainai pasaulinėje kapitalistinėje rinkoje yra nelygiaverčiai. Ten išsigalėjusios stambiosios Vakarų monopolijos diktuoja sau naudingas kainas: pigiai moka už superkamas prekes ir brangiai plėšia už parduodamas.

Kaip tik todėl dauguma Afrikos šalių tapo neišsimokančiomis Vakarų valstybių skolininkėmis. Bendroji šio žemyno užsienio skolų suma jau skaičiuojama dešimtimis milijardų dolerių. Žmonės čia badauja net tokiose šalyse, kurių gelmėse aptikta naftos. Tuo tarpu Vakarų valstybės retkarčiais kyšteli afrikiečiams įvairių pašalpų, tarsi didžponio išmalda, bet nenori nei girdėti apie teisingus ekonominius ir prekybinius santykius su besivystančiomis šalimis.

Afrikos tautos vis labiau supranta, kaip joms išsiveržti iš šio "užburto" skurdo rato. Nemaža dalis jų — Angola, Etiopija, Libija, Mozambikas, Zimbabvė ir kt. — jau bando žengti nekapitalistinės raidos keliu. Tačiau Vakarų, pirmiausia JAV, imperialistai prieš tokias šalis griebiasi grubaus ekonomio, karinio ir propagandinio santažo bei terorizmo, siundo prieš jas savo parankinius iš nacistinės PAR, įvairiuose žemynuose verbuoja samdomus galvažudžius, visokeriopai remia vietinę reakciją, o neretai ir tiesiogiai grasina ginklu. Pakanka prisiminti imperialistų paruoštą Somalio agresiją prieš Etiopiją, PAR rasistų įsiveržimą į Angolą, provokacinius JAV kariuonos veiksmus prieš Libijos krantų.

Senasis, šimtmečius trukęs kolonializmas pasėjo Afrikoje bādą, o šiuolaikinis monopolistinis neokolonializmas sudaro palankias sąlygas jam tarpti. A. Petkus

Brazilijoje kova su sausra

Galingų traktorių, ekskavatorių, sunkevežimų kolonos patraukė į neįsavitą žemės Brazilijos šiaurės rytuose. Realizuojamas didžiausias inžinerinis-techninis projektas šio ekonomiškai atsilikusio šalies rajono istorijoje. Pagal projektą numatoma panaudoti upių ir dirbtinių telkinių vandenį 800 tūkstančių hektarų pusiau sausringų žemių drėkinti. Čia bus nutiesti kanalai, pastatytos užtvankos ir pylimai.

Siaurės rytų valstijose trečius metus iš eilės didelė sausra. Žūna žemės ūkio kultūrų derlius, bankrutavo dešimtys tūkstančių valstiečių ūkių. Neteikę vilties žmonės keliauja į artimiausius miestus, ieškodami darbo ir duonos kėsnio.

Pagal siaurės rytų įsavinimo projektą numatoma palaipsniui iriguoti visas devynias šio rajono valstijas. Specialistų nuomone, sėkmingas projekto realizavimas įgalins likviduoti pražūtingus sausros padarinius, sukurs tvirtą pagrindą žemės ūkiui, jo dėka i žemės ūkio gamybą

bus įtraukti didžiuliai plėšinių plotai. Kaip pareiškė vidaus reikalų ministras Marijas Andreaza, kasmet įsavitose šiaurės rytų žemėse bus išauginami keturi milijonai tonų grūdų. J.

— Long Island geležinkelio darbininkų profsąjungos trys vadovai kaltina kompaniją, kad jos pareigūnai naudoja "testapišką" taktiką prieš darbininkus, ypač šnipinėdami juos.

— JAV Komunistų partijos generalinis sekretorius Gus Hall sako, jog pribrendo laikas Amerikoje organizuoti Liaudies frontą. Ryšium su šia mintimi, jis siūlo šaukti specialią kompartijos konferenciją.

— Angliakasiai įgaliojo savo profsąjungos prezidentą Sam Church paskelbti kasyklose vienos dienos streiką, nes kasyklose kompanijos darbo apsaugos bepauso mažiau. Vilnis, 1982 vasario 4

Angola: liaudis nenugalima

Angolos sostinės Luandos centre—gegužės 1-osios aikštėje stovi paminklas—šarvuotoji kovos mašina su raidėmis MPLA. Tai—Angolos liaudies pergalės prieš kolonizatorius, samdinių gaujas ir rasistų kariuomenę simbolis. Čia, aikštėje, 1975 metų lapkričio mėnesį MPLA—Liaudies judėjimo už Angolos išvadavimą įkūrėjas ir pirmasis Angolos Liaudies Respublikos prezidentas Agostinjas Netas paskelbė šalies nepriklausomybę ir pasakė žodžius, tapusius Angolos darbo žmonių šūkiu: "Liaudis, nusprendusi išsivaduoti,—nenugalima!"

Prieš 25 metus—1936 metų gruodžio mėnesį įkurtas MPLA paskelbė ginkluotą liaudies kovą prieš Portugalijos kolonializmą, kuri apsvaiginavo pergale. Po nepriklausomybės paskelbimo Angolos liaudis, MPLA vadovaujama ir Tarybų Sąjungos, Kubos bei kitų socialistinių šalių padedama, atrėmė Pietų Afrikos Respublikos ir samdinių gaujų agresiją, kurią inspiravo ir finansavo JAV bei kitos NATO šalys.

Prasidėjo taikus darbas. 1977 metų gruodžio mėnesį Luandoje įvyko MPLA I suvažiavimas, kuriame šis platus nacionalinio išsivadavimo judėjimas buvo pertvarkytas į MPLA—darbo partiją, avangardinę partiją, kuri laikosi marksizmo-leninizmo pozicijų. Suvažiavimas taip pat nutarė sudaryti socialinius-ekonominius pamatus, kurie įgalintų laipsniškai pradėti socializmo kūrimą.

Partija didžiulį dėmesį skiria žemės ūkio vystymui, gyventojų aprūpinimui maisto produktais. Žemė paskelbta valstybės nuosavybe. Šiandien Angolos Liaudies Respublikoje veikia daugiau kaip 300 įvairių kooperatyvų, 3,500 valstiečių asociacijų, kurios vienija 1,5 milijono žmonių. Didelę reikšmę turėjo kavos plantacijų atkūrimas, nes kavos pupelių eksportas visada buvo vienas iš užsienio valiutos gavimo šaltinių.

Respublikoje vystoma medvilni-

ninkystė. Siam darbai padeda tarybiniai specialistai iš Uzbekistano.

MPLA—darbo partijos nutarimu respublikos vyriausybė įvedė valstybės kontrolę svarbiausiose pramonės sektoriuose. Ji nacionalizavo bankus, metalo apdirbimo, tekstilės ir gumos pramonės įmones, daugelį cemento ir transporto gamyklų.

Valstybinei kompanijai "Sonangol" buvo perduotas kontrolinis naftos perdirbimo įmonių šiaurinėje Angolos Kabindos provincijoje akcijų paketas. Amerikos kompanija "Gulf Oil" buvo priversta pradėti gavybą abipusiškai naudingomis sąlygomis. Šiandien naftos pramonė duoda šaliai apie 80 procentų jos valiutos įplaukų. Ją dabartinis ALR prezidentas Zozė Eduardas duš Santušas neseniai pavadino svarbiausia nacionalinės ekonomikos šaka.

ALR nuosavybėn perėjo 77 procentai akcijų, priklausiusių kompanijai "Diamang", išgaunančiai deimantus Angoloje. Anksčiau ten šeimininkavo Pietų Afrikos Respublikos ir Anglijos kapitalas.

Tačiau imperialistinės valstybės ir rasistinės Pietų Afrikos Respublikos režimas niekaip nenori susitaikyti su tuo, kad prarasti viršpelniai, kuriuos monopolijos gaudavo, išnaudodamos Angolos liaudį. Jie taip pat bijo Angolos liaudies revoliucizuojančios įtakos įvykių raidai Afrikos pietuose. Vien nuo 1976 metų liepos mėnesio iki 1980 metų gruodžio mėnesio rasistai įvykdė prieš Angolą 1,274 ginkluotus akcijas. 1981 metų rugpjūčio mėnesį PAR rasistai, JAV remiami, pradėjo plataus masto ir vis dar nenutrauktą agresiją prieš Angolą. Žuvo tūkstančiai taikių gyventojų, padaryta didžiulė žala ekonomikai.

Šią sunkią tėvynės valandą Angolos žemės ūkio darbuotojai ir darbininkai dar glaudžiau telkiasi apie MPLA, yra pasirengę su ginklu rankose apginti liaudies valdžios iškovojimus, patvirtinti savo pirmojo prezidento žodžius: "Liaudis, nusprendusi išsivaduoti,—nenugalima!" V. Sereika

GANA—NAUJU KELIU

Paskutinę praėjusių metų dieną Ganoje valdžia paėmė karinių oro pajėgų kapitono Jerry Rawlings vadovaujama Laikinoji nacionalinės gynybos taryba. Ganos sostinėje Akroje, kitose šalies vietovėse tebevyksta masiniai mitingai, kuriuose visuomenė remia naują valdžią. Kalbėdamas per radiją, Jerry Rawlings pabrėžė, kad paskelbtas galas vyriausybės ir kitų valdžios žmonių korupcijai—tūkstančio asmenų sąskaitos bankuose laikinai išaldytos. Nuverstos Hilos Limano vyriausybės nariai, šalies parlamento atstovai, politinių partijų veikėjai, kurie pelnėsi nelegaliai ir įvairių machinacijų keliu iš valstybės, turės atsakyti Ganos liaudžiai. Kadangi Laikinoji nacionalinės gynybos taryba yra pasiryžusi pakeisti socialinę-ekonominę šalies struktūrą, J. Rawlings pabrėžė, jog įvykdytas ne vyriausybinių perversmas, o revoliucija.

Akros radijas pranešė apie naujos vyriausybės programą, kuri numato įgyvendinti visų pagrindinių šalies ekonomikos sektorių suvalstybinimą arba jų perdavimą tik Ganos piliečiams. Tai liestų kavaos, kavos, arachiso, kitų žemės

ūkio produktų supirkimą ir eksportą.

Naujai vyriausybei, be abejo, iškyla labai sudėtingi uždaviniai išvesti šalį iš ekonominės krizės. Sunki ekonominė būklė šalyje susidarė dar ir dėl to, kad tarptautinės monopolijos, kurios savivaliauja Ganoje, dar ir šiandien slepia nuo valstybės, kiek išveža naftos, grobsto gamtos turtus.

1979 metais Jerry Rawlings su kariškių grupe buvo įvykdęs perversmą. Kariškiai tada leido surengti parlamento rinkimus. Juose nugalėjo liaudies nacionalinė partija—buvusio pirmojo prezidento Kvamės Nkrumos šalininkė. 1979 metų rugsėjo 24 dieną partijos lyderis Hila Limanas buvo paskelbtas šalies prezidentu. Tuometinė revoliucinė taryba prezidentui davė priesaką išvesti šalį iš ekonominės krizės, atkurti pilietines teises, likviduoti korupciją, kyšininkavimą ir kitas blygybes, kurios padeda tarptautinėms monopolijoms grobstyti Ganos gamtos turtus. Tačiau per savo valdymo metus H. Limano valdžia ne tik neišsprendė nė vienos šių problemų, bet ir pati įklimpė į korupcijos ir kyšininkavimo liūną, toliau klestėjo Vakarų

Afganistane yra apie trys milijonai klajoklių

Kabulo vakarų pakrastyje, netoli tos vietos, kur iš miesto vedanti gatvė išsišakoja plentais, einančiais į Chazį ir Zalug Pasą, plyti beveik visus metus tuščia didelė negrįsta aikštė. Tik retkarčiais vaikėzai iš aplinkinių namų paspardo čia kamuolį, šiaip viešpatauja ramybė. Vaizdas pasikeičia antroje rugsėjo pusėje. Čia suvažiuoja klajokliai. Šešias septynias savaites toje aikštėje užtrunka gyvulių turgus. Klajokliai siūlo gyvus kupranugarius ir ožkas, jų skerdeną, įvairiusių atspalvių kailius.

Kai gyvuliai parduoti, o už juos gauti pinigai Kabulo parduotuvėse išleisti būtinoms prekėms įsigyti, klajokliai patraukia toliau. Į pietinius Afganistano rajonus arba ir į tolimąją Indo delta. Tenai jie peržiemoja, pasistatę kaimus iš ožkų vilnos palapinių, arba apvaliose iš šakų pintose lūšnėlose, aptrauktose raugintomis gyvulių odomis.

Žasele lėtai juda ilgos gyvulių vilkstinės iki trijų kilometrų pakylančių kalnų kelių šališkėmis, kad nekludytų automašinių eismui. Klajokliai varosi tik kupranugarius, asilus ir galvijus. Avių ir ožkų bandos genamos aplinkiniu keliu—stepių ganyklomis. Įprastiniais kalnų keliais karavanai juda žingsnis po žingsnio nuo sutemų iki sutemų, lydimi gyvulių varovų šaižių šūkių. Tik kai saule ima negailestingai kepti, dviem trimis valandoms sustoja poilsui. Tada klajokliai pavalgo, kepaši duoną iš kartu su savimi gabenamų miltų.

Ne vieną savaitę trunkančios kelionės tikslas—Afganistano Vidurio kalnyno atšakos—visų pirma Hasarajato ir Ghoros provincijose. Tenai, nutirpus sniegui, apie balandžio vidurį sužaliuoja kalnų stepės, duodančios iki soties sultingo pašaro milijonams avių ir ožkų. Tikrai milijoninės jų kaimenės. Vien avių Afganistane skaičiuojama iki 30 milijonų.

monopolijos. Dabar Jerry Rawlingso vadovaujama Laikinoji nacionalinės gynybos taryba pasiryžusi "sekti Etiopijos pavyzdžiu" ir įveikti šalyje susiklosčiusius ekonominius ir socialinius sunkumus.

J. Rawlings savo kalboje per radiją pabrėžė, kad jo vyriausybė dėsis visas pastangas ir atkurs pilietines teises, sudarys sąlygas normaliam Ganos piliečių darbui ir gyvenimui. Jis paskelbė, kad šalyje—miestuose, kaimuose, gamyklose ir įstaigose reikima sudaryti gynybos komitetus. Kaip tik šie komitetai, kurių veiklą kontroliuos šalies taryba, turės suvaldinti lemiamą vaidmenį "kovoje už revoliucinių iškovojimų įtvirtinimą, teisę—tvarkos atkūrimą, kovoje su korupcija".

J. Rawlings kreipėsi į užsienio šalis, reikalaujamas nesikišti į Ganos vidaus reikalus. Labiausiai čia bijomasi Vašingtono, nes "Wall Street Journal" paskelbtame JAV valstybės departamento atstovo pareiškime, Amerika "susirūpinusi padėtimi šalyje, kurioje yra 2600 amerikiečių". "New York Times" dar atviriau pareiškė savo nepasitenkinimą J. Rawlingsu, kuris esąs "antivakarietiško nusistatymo". Laikraščio apžvalgininko nuomone, naujos vyriausybės atėjimas į valdžią Ganoje esąs "smūgis JAV ir kitų Vakarų valstybių interesams". Apolinaras Sinkevičius

Koks bebūtų kietas ir nepriteklis pilnas klajoklio gyvenimas, bet jo vaišingumas priežodžiu virtęs. Jei atsisakysi klajoklio kvietimo paviešėti, skaudžiai ižeisti jo savimeilę. O vos įžengsi į palapinę, tau tuojau įpūs netoli įėjimo žemėje įrengtą židinį, kuris tinka ir duonai kepti. Tenai visada būna paruoštos stiprios arbatos. Atsisėsti išvynios palei avies taukais impregnuotą palapinės sieną suvyniotą gūnią, kuri naktį ir lovą atstoja. Palapinėje stora širma atitverta moterų pusė. Jos tuojau tenai subėga, vos palapinė įžengia svečias—vyriškis ne iš jų klano.

Kai rugsėjo vidury Hindukušo kalnuose pasirodo pirmasis šerkšnas, klajokliai pradeda savo kelią atgal, leidžiasi į slėnius, į Afganistano pietinius rajonus. Bet ir tada jie laikosi atokiai nuo sėslių afganų. Bendrauja tik tiek, kiek reikia mėsai, vilnai parduoti, nusipirkti duonai grūdų arba išsikeisti kitų klajokliui reikalingų daiktų.

Afganistano Demokratinės Respublikos valdžia labai dėmesinga klajokliams. Jų yra apie tris milijonus. 15-20 procentų Afganistano gyventojų. Klajoklinė gyvulininkystė—reikšminga krašto ekonomikos šaka. Ji tiekia tris ketvirtadalius mėsos, vilną tekstilės pramonei ir visame pasaulyje žinomiems afganų kilimams austi, odas. Dėl to Afganistano vyriausybė nesigaili pastangų nustatyti su klajokliais glaudžius abipusiškai naudingus santykius, pagrįstus klajoklių pasitikėjimu valdžia ir valdžios parama jiems. Tuo tikslu kuriama klajoklių bandų veterinarinio aptarnavimo sistema. Iš Tarybų šalies Afganistanas kasmet gauna dešimtis milijonų skiepijimo prieš gyvulių epidemijas. Jau šiandien aišku, kad visiškai netolimoje ateityje ir klajoklių gyvenime daug kas iš esmės pasikeis jų ir jų vaikų labui. Be kita ko, švietimo ministerijoje ruošiami planai, kaip likviduoti klajoklių neraštingumą, kuris šiandien didžiausias stabdys plisti tarp kalnų gyventojų revoliucijos idėjoms, tiesai apie krašte įgyvendinamus socialinius pertvarkymus ir iš Pakistano plūstančių samdytų galvažudžių—dušmanų—piktus kėslus. Klajoklių vaikams ruošiamasi sukurti mokyklas ant ratų, statyti mokyklas internatus. Jaunoji klajoklių karta turi įgyti mokslo žinių, išmokti savarankiškai kurti sau geresnį gyvenimą.

Iš savaitraščio "Horincont" paruošė L. Girėnas

KOSTIUMAS PER DVI VALANDAS

Honkongo siuvėjai visada garsėjo moką greitai siūti. Šią reputaciją neseniai patvirtino Somas jaunėnis iš Honkongo Kvolunio rajono. Per 2 valandas 6 minutes jis ir jo pagalbininkai pasiuvo kostiumą. Tuo pačiu jie viršijo Anglijos meistrų rekordą. Pastarieji sugebėdavo pasiūti kostiumą ministrų kabineto nariui šiek tiek daugiau kaip per 4 valandas. Tačiau jų miklumas niekis palyginti su siuvėju iš Australijos apskrumus. Jeigu tikėsime Gineso rekordų knyga, 1931 m. sukirpėjas iš Maskoto (miestelis Naujajame Pietų Velse) sumeistravo vilnonį kostiumą per 1 val. 52 min. 18,5 sek., pradėjęs . . . nuo avies kirpimo. APN

Lietuvos vaikučiams labai patinka Vilniaus "Aušros" fabrike pasiūti kostiumėliai ir suknetės iš šilko, lino, medvilnės, džinsinių audinių. Įmonėje siuvami 185 pavadinimų drabužėliai. Kasmet 90 procentų vaikiškų rūbų asortimento atnaujinama. Naujus modelius paruošia Vilniaus modelių namų dailininkai, o juos demonstruoja fabriko vaikų lopšelio-darželio mažyliai.

Nuotraukoje: Mergaitės demonstruoja fabriko naujoves.

T. Žebrausko nuotrauka

Rašytojas ir vaistininkas

Netrukus, 1982 m. balandžio 7 dieną visa Lietuva paminės savo didžiojo rašytojo, puikaus žmogaus, vaistininko Antano Vienuolio-Zukausko šimtąsias gimimo metines. Šią sukaktį daugiau ar mažiau paminės ir už Lietuvos ribų gyveną lietuviai. Tačiau A. Vienuolis-Zukauskas daug davė ne tik lietuvių, bet ir pasaulinei literatūrai. Jo kūriniai išvesti į vokiečių, latvių, estų, gruzinų, lenkų, bulgarų, ukrainiečių bei kitas kalbas.

Žodžiu, jo kūryba gėrisi daugelis tautų. O kaip nuoširdų žmogų atsimeina D. Z. Venskutė (dabar Balčiūnienė), kai pokario metais atsitiktinai, lėktuve pakeliui į Maskvą, susipažino su A. Vienuoliu, kaip jis rūpinasi ja Maskvoje, surasdama nakvynę, suteikdamas galimybę susipažinti su Maskva, parūpindamas jai bilietą tolimesnei kelionei, o paskiau atgal į Lietuvą.

Su dideliu dėkingumu ji ir dabar atsimeina rašytoją. O jis parašė jai laišką į gimtuosius Puželius (Skaudvilės ap.) teiraudamasis, kaip sekės kelionė, ar laimingai sugrįžo į namus. Tokio nuoširdaus žmogaus ji niekada neužmirš. Kaip nuoširdų žmogų A. Vienuolį-Zukauską atsimeina ir Ankščių apylinkių žmonės, kur jis kiekvieną takelį išvaikščiojo, su kiekvienu sutiktu žmogum pasikalbėdavo, o įdomesnius žmones, jų pasakojimus rašytojas įamžino savo kūriniuose. Jis labai mylėjo Lietuvą, o ypač Anykščius. Ta meilė savo kraštui taip pat atvaizduota jo kūriniuose ("Kryžkelės" ir kt.), jo mintys išpraustos į veikėjų lūpas. Jis labai rūpinosi žmonių sveikatingumu.

Kaip A. Vienuolis-Zukauskas savo nuosavoje vaistinėje Anykščiuose mokydavo žmones apsaugoti ligų, vartoti vaistus, ką daryti susirgus, atsimeina jo sūnus, buvęs Platelių valstinės vedėjas dabar pensininkas Steponas Žukauskas. Jis atsimeina, kaip tėvas kiekvienam žmo-

gui ilgai kalbėdaves apie vaistus, mokydaves higienos. Taigi, A. Vie-

nuolis buvo ne tik geras rašytojas, bet ir geras vaistininkas. Kauno Medicinos instituto docentas A. Kaikaris sako:

— Mes, farmacininkai, įrodysim, kad A. Vienuolis-Zukauskas buvo geras farmacininkas. Ir farmacininkai ruošiasi iškilmingai paminėti A. Vienuolio-Zukausko šimtąsias gimimo metines. Tai bus kuklus įžymaus žmogaus įvertinimas. Kaip jis didžiavosi farmacininko profesija, pasakoja rašytoja H. Korsakienė; kad kai Maskvoje po ilgo posėdžio ji pasijutusi išvargusi, tai A. Vienuolis susirūpino jos sveikata, pasiūlė vaistų su pasididžiavimu sakydamas: "... juk ne veltui jis farmacininkas". Ir tas rūpinimasis buvo labai nuoširdus.

Ir visiems, kreipusiems į jį, A. Vienuolis-Zukauskas su malonumu, išsamiai atsakydavo. Atsimenu, kartą, gyvendamas B. Ungute, kreipiausi į rašytoją laišku, prašydamas patarti, kaip rašyti. Netrukus gavau išsamų, nuoširdų laiškutį, kuriame rašytojas atsakė į visas mano problemas. Apie panašius atvejus pasakoja ir H. Korsakienė savo atsiminimuose apie A. Vienuolį-Zukauską.

Puikus rašytojas buvo A. Vienuolis. Tur būt visi gėrėjomės jo parašytomis "Kaukazo legendomis", legenda "Platelių ežero paslaptis", kurią parašė po atsilankymo pas savo sūnų Steponą Žukauską. Platelių vaistinės vedėjas ir pamatęs visų Platelių ežero bei jo apylinkių grožį. Visi gėrėjomės jo kūriniams "Grįžo", "Vėžys", "Kryžkelėse" ir kt. Didelę vagą literatūroje išvarė A. Vienuolis. Daug padirbėjo jis žmonių labui, dirbdamas Anykščių vaistinėje. Su pagarba ilgai jį minės Lietuvos žmonės, kaip žmogų, rašytoją, farmacininką.

Kęstutis Bakčianas

GRAŽĖJA SENOJI KLAIPĖDA

Naujomis spalvomis sutvarko originalios architektūros ansambliu uostamiesčio Teatro aikštėje. Anksčiau, eidami pro šiuos pastatus, klaipe diečiai 'ne neįtarė, koki grožį slepia šimtmečiai dulkių, dažų ir sąnašų sluoksniai. Klaipėdos senamiesčio restauratoriai išryškino šių romantizmo stiliaus statinių grožį, jų savitas duris, langus, lipdinius, atbrailas ir apvadus. Išgražėjusiuose pastatuose išikūrė stambus socialistinių šalių literatūros knygynas "Draugystė", periodinių ir turistinių leidinių platintojai, prekiautojai antikvariniais leidiniais.

"Paversti senamiestį nauju kultūros centru, jaukiausiu Klaipėdos kampeliu"—su tokiu šūkiu dirba remontininkai ir restauratoriai, kompleksiskai atnaujindami istorinę pajūrio miesto dalį, nusidriekusią į pietus nuo Danės upės krantinės iki Turgaus aikštės.

... Viduramžius menančiomis siauromis, bet idealiai taisyklingomis senamiesčio gatvelėmis su Klaipėdos kultūros paminklų apsaugos inspekcijos viršininku V. Zubovu žengiamo prie darbščių klaipe diečių atnaujintų pastatų.

Ryškiomis spalvomis švyti "Baltijos" kino teatras, ekskursijų ir kelionių biuras, senasis paštas, liaudies meistrų darbų ir parodų salonas, daug dviaukščių namų, kuriuose įrengtos jaunos užėigos, kavinės, parduotuvės, išikūrusios kultūros ir meno įstaigos. Restauratorių valdose yra bene pusšimtis XVI-XVIII amžių istorinių ir urbanistinių požiūriu reikšmingų kultūros ir architektūros paminklų. Trečdalis šių pastatų jau atgavo pirmąją savo išvaizdą, įgijo naujas, šiuolaikines funkcijas, o kiti kol

NAUJA PRODUKCIJA

Kaišiadorių klijų fabrike pradėta gaminti nauja produkcija—žaliava porceliano gamybai. Neseniai sumontuoti 52 tūkstančių rublių vertės technologiniai įrenginiai pagaminimo pirmąsias tonas kaulų pelenų. Technologinę liniją aptarnauja tik vienas žmogus. Per metus čia bus pagaminama ir pateikiama porceliano gamintojams po 300 tonų kaulų pelenų.

KEIČIANTIS NAUJOVĖMS

Vilniaus valstybinio V. Kapsuko universiteto mokslinėje bibliotekoje atidaryta JAV ir Anglijos leidyklų mokslinės-technikos literatūros paroda. Ji surengta sąjunginės autorinių teisių agentūros, jos respublikinio-skyriaus bei Vilniaus universiteto mokslinės bibliotekos iniciatyva. Demonstruojama apie 150 knygų ir žurnalų įvairiais mokslo ir technikos klausimais.

SEFU KONCERTAI

Širvintų rajone svečiavosi geriausi Respublikinių profsąjungų kultūros rūmų meno saviveiklos kolektyvai. Sefuojame rajone pasirodė rūmų liaudies teatras, plačiai pagarsėję šokių kolektyvai "Vilija", "Vaiva", "Liepsnelės", choras "Liepaitės" ir kiti kolektyvai. Saviveiklininkai koncertavo rajono ūkiuose ir įmonėse, o baigiamasis jungtinis svečių pasirodymas įvyko Širvintų kultūros namuose.

kas dar apglėbti pastolių.

V. Zubovas—vienas iš uostamiesčio senamiesčio regeneracijos projekto autorių—aprodo kruopščiai atnaujinamą fachverkinų prekybos sandėlių kompleksą, valstybės saugomą XVII amžiaus paminklą. Jame po rekonstrukcijos bus rengiamos dailės darbų parodos, išikurs miesto kraštotyros muziejus.

Baigiamas restauruoti senovinių pastatų ansambliu kūrinių sąjungų darbuotojams, kalvystės muziejui, teatrui—kavinei, kitoms įstaigoms ir organizacijoms. Antruose daugelio pastatų aukštuose įrengiami miniatiūriniai skverai su dekoratyviniais suoleliais ir atminimais sienelėmis iš pilko akmens. Viskas daroma taip, kad miesto gyventojams ir svečiams senamiesčio aplinka būtų jauki ir mėgstama poilsio vieta.

Skaidome perspektyvinę Klaipėdos sutvarkymo planą. Jame daug viliojančių sumanymų. Per Danės upę numatoma statyti naują tiltą, kuris nukreips visą transportą į miesto pakraštį, o senamiestį atiduos pėstiesiems. Artimiausiais metais bus rekonstruojama Klaipėdos pilis, atstatyti miesto gynybos bastionų pylimai prie Jono kalnelio. Jų šlaituose, greta vandens telkinio, išikurs vasaros teatras po atviru dangumi.

Visa senoji, žilus šimtmečius menanti Klaipėdos dalis sušvytės naujomis, ryškios spalvomis.

Alf. Pipiras

Nuotraukoje: Stomatologė Regina Muraškienė su pacientu įmonės medicinos punkte.

K. Driskiaus nuotrauka

Naujosios Akmenės "Akmencemento" gamybinio susivienijimo profsąjungos komitetas labai rūpinasi įmonės darbininkų sveikatingumu, darbo ir buitines sąlygas gerinimu. Profsąjungos rūpesčiu pastatyti kūno kultūros ir sporto kompleksas, kultūros rūmai, profilaktoriumas. Įmonėje veikia medicinos punktas. Netoliese esančioje cementininkų poilsiavietėje išaugo turistinė bazė "Virvytis". Joje vienu metu gali ilsėtis 240 darbininkų ir tarnautojų. Daugiau kaip tūkstantis cementininkų ir jų šeimų narių kasmet savo atostogas praleidžia Palangoje "Akmencemento" susivienijimo poilsio viloje "Aitvaras".

Vilnis, 1982 vasario 4

Kauno konditerijos fabrike paleista nauja saldainių gamybos linija, kuriai įrengimus pateikė VFR ir Olandijos firmos. Visi technologiniai procesai automatizuoti.

Pagal įmonės konditerių paruoštus receptus pradėta gaminti batonėlių formos šokoladu glazūruotus saldainius "Vega", "Merkurijus", "Audromeda".

Nuotraukoje: Operatorė Alma Liepaitė prie naujos saldainių linijos. K. Jurelės nuotrauka

MOTERYS LIETUVOJE

Nuo seno Lietuvoje buvo daugiau moterų negu vyrų. 1939 metais tūkstančiui vyrų buvo 1085 moterys, 1959 metais tūkstančiui vyrų—1178 moterys, o 1981 metais—1119 moterų.

52 procentai dabar gyvenančių moterų ir 59 procentai dabar gyvenančių vyrų yra gimę pokario metais.

Šiuo metu respublikoje moterys bendrame gyventojų skaičiuje sudaro 52,8 procento, o vyrai—47,2 procento.

Didžiausias moterų procentas yra Utenos, Telšių, Joniškio rajonuose, o mažiausias—Klaipėdoje, Akmenės, Jonavos, Alytaus, Šalčininkų rajonuose.

Mūsų respublikoje moterų skaičius yra didesnis negu vyrų, pradedant nuo 30-34 metų ir vyresnių. 30-39-erių metų amžiaus grupėje ta persvara vos pastebima, bet toliau ji didėja.

Lyginant su buržuaziniais metais moters amžius vidutiniškai pailgėjo 23 metais, o vyrų 17 metų. Dabar vyro amžiaus vidurkis yra 66-eri metai, o moters 75-eri metai.

Moterų mirtingumas lyginant su 1939 metais sumažėjo 30 procentų, vaikų mirtingumas—daugiau kaip aštuonis kartus. Tuo tarpu 1939 metais Lietuvoje vaikai, mirę iki vienerių metų amžiaus, sudarė penktąją dalį visų mirusių.

1980 m. ištekėjo 70 procentų merginų, kurioms buvo 25-34 metai.

Bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių tarpe yra 50 procentų mergaičių, o technikuose ir kitose specialiose vidurinėse mokyklose—52 procentai. Aukštosiose mokyklose merginų—54,5 procento.

Iš 175 tūkstančių žmonių su aukštu išsilavinimu 1979 metais 91 tūkstantį arba 52 procentus sudarė moterys.

Tūkstančiui 20-29 metų gyventojų aukštąjį išsilavinimą turi 106 moterys ir 79 vyrai.

Daugelį metų pusę respublikos darbininkų ir tarnautojų sudaro moterys. 1980 metais sveikatos apsaugos, fizinės kultūros ir socialinio aprūpinimo srityse dirbo 83 procentai moterų. Prekyboje ir visuomeniniame maitinime dirbo 78 procentai moterų. Valstybės valdymo aparate dalyvavo 67 procentai moterų.

Vilnis, 1982 vasario 4

Respublikos kolūkiuose moterys sudaro apie 43 procentus dirbančiųjų.

Per pastaruosius 34-erius metus pastatyta vaikų lopšelių ir darželių tiek, kad juose telpa 152 tūkstančiai vaikų.

Per pastarąjį dešimtmetį 1,6 karto padidėjo moterų mokslinių darbuotojų skaičius. Dabar respublikoje kas trečias mokslininkas yra moteris; mokslo daktarų ir kandidatų esama 29 procentai, akademikų ir Lietuvos TSR Mokslų Akademijos narių korespondentų—5 procentai, profesorių—12 procentų, docentų—22 procentai.

Vadovų ir specialistų tarpe—58,5 procento taip pat moterys. Lietuvos TSR ir TSRS Aukščiausiąją Tarybą išrinkta 15 moterų.

LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatų tarpe 37 procentai moterų. Vietinių liaudies deputatų tarybose yra 49 procentai moterų.

46 moterys yra išrinktos liaudies teisėjoms, o 7 tūkstančiai moterų yra liaudies tarėjos.

Respublikoje yra 23 LTSR liaudies artistės, 127 nusipelnusios artistės, 82 LTSR nusipelnusios gydytojos, 95 Lietuvos TSR nusipelnusios sveikatos apsaugos darbuotojos, 750 LTSR nusipelnusių mokytojų.

SOCIALISTINIŲ KELIŲ

Žemės ūkio ministerija išleido knygą "Tarybų Lietuvos žemės ūkis socialistiniu keliu". Jos autorius—ekonomikos mokslų kandidatas V. Vaikutis.

Leidinyje pateikti svarbiausieji duomenys apie respublikos ūkininkavimo sąlygas, kaimo gyventojus, žemės ūkio valdymo organus, žemės ūkio vietą liaudies ūkyje.

Knyga išleista lietuvių, rusų, vokiečių ir anglų kalbomis.

NAUJAS PAUKŠTYNAS

Jurbarko rajono Girdžių paukštinkystės tarybiniam ūkyje statomas naujas paukštynas. Beveik visose paukštydėse jau sumontuoti įrenginiai, netrukus atvyks derintojai. Baigiamos įrengti pagalbinės patalpos.

Paukštyne, kurį numatyta užbaigti 1982 metų vidury, kasmet bus gaunama daugiau kaip po 15 milijonų kiaušinių, pagaminama po 178 tonas mėsos.

Tarsi per gimtąjį kraštą keliautum . . .

Bene visus gražiausius Lietuvos kampelius su nuolatinio tapytojo palydovu—etiudiniu yra apvaikščiojęs respublikos nusipelnęs meno veikėjas Stasys Jusionis. O mes, žiūrovai, tokią ekskursiją po gimtąjį kraštą galime atlikti tiesiog muziejaus salėje ar jaukioje dailininko kūrinyje dirbtuvėje. Ir pamatysime, kokie nepaprastai gražūs ir spalvingi mūsų peizažai, kuriais kartais net neturime kada pasigrožėti, amžino skubėjimo gėmami, dažnai žvelgdami į juos tik pro mašinos langą. O Jusionis mums parodys, tiesiog šukte sušuks: žiūrėkite, kaip liepsnoja saulėje rudens miškas Žemaitijoje, kokie vaiskiai mėlyni Ignalinos ežerai-ežerėliai, kokios gražios, taurios moterys, raškančios nunokius obuolius jauname kolūkio sode!

— Pasaulis, kuriame norėtusi gyventi,—taip apibūdino vienas kritikas savo išpužius, apsilankęs didelėje personalinėje S. Jusionio tapybos parodoje, kuri šį pavasarį buvo surengta Maskvoje. Tą nuostabų pasaulį dailininkas kuria štai jau beveik trisdešimt metų—nesiblaškydamas, nesidairydamas į kitus, nelaukdamas antgamtiško įkvėpimo, nieškodamas egzotikos ir pasakiškų motyvų. Abiem kojom jis tvirtai remiasi į mūsų žemę, mūsų tikrovę, nedvejodamas vyksta vos ne į kiekvieną kūrinyje stovyklą, kurias taip apšėdai pastaraisiais metais organizuoja Dailininkų sąjunga kolūkiuose, tarybinuose ūkiuose, nepraleidžia progos draugiškai šnektelėti su darbo pirmūnu, sutiktu pakeleiviui, išžiūrėti į jo veidą, rankas, laikyseną. O rezultatas—šusnys etiudų, piešinių, iš kurių vėliau sukuriamas nuostabus grožio pasaulis.

Be peizažų, kurie sudaro didžiąją S. Jusionio kūrybos dalį, dailininkas yra nutapęs ir teminių kompozicijų, tokių kaip ciklas "Iš mūsų kaimo kronikų", nemažai šiltų, mie-

lų portretų.

Iš to, kas pasakyta, gali susidaryti išpužis, kad Stasys Jusionis dirba tik kūrybinį darbą, gyvena tik savo spalvų pasaulyje. Bet paimkite linksmą vaikų draugą—"Genio" žurnalą, ir pamatysite, kad kiekvieną jo numerį jau dešimt metų pasirašo vyriausiasis redaktorius S. Jusionis (dar anksčiau, nuo pat Dailės instituto baigimo 1953 m., jis buvo šio žurnalo meninis redaktorius).

— O visuomeninių pareigų našta—ar ne per sunki?

S. Jusionis, kurio gal niekas dar nematė surūgusio ir susiraukusio, tik šypteli:

— Neįsivaizduoju, kaip gyvenčiau be Dailininkų sąjungos organizacinių rūpesčių, neįsivaizduoju jos kūrybinio "pulso".

Cia belieka priminti, kad draugiškame "Genio" kolektyve, pakeliui į namus užsukome į jaukius Dailininkų sąjungos rūmus Kosčiuškos gatvėje, o namie, Silo gatvėje, kuri taip atitinka savo pavadinimą—čia pat už langų siūruoja gražus Antakalnio pušynas,—nusileidžiame į dirbtuvę, kurios visos sienos žvelgia į mus džiugiomis sodriomis peizažų spalvomis, kur ant molberto—bebaigiama drobė: ankstyvas pavasaris kaime, dirbančių vyrų figūros.

— Tai melioratoriai,—paaiškina dailininkas.—Nebe pirmą kartą grįžtu prie šios temos. Norisi parodyti, išaukštinti tokį nelengvą, tokį reikalingą jų darbą.

Kai nuo pat mažens tave lydi spalvos, dažų kvapas, dailės albumai, keraminės vazos, dekoratyvinės plokštės—S. Jusionio žmona taip pat žinoma dailininkė keramikė Aldona Ličkutė—neretai tėvų pėdomis paseks ir vaikai. Tėvų profesiją pasirinko abu Jusionių sūnūs. Belieka palinkėti, kad jie savo kūryboje būtų tokie pat nuširdūs, talentingi, optimistiški.

T. Gečienė

Tarp Klaipėdos ir Hamburgo veikia prekybos linija, kurią aptarnauja Tarybų Sąjungos ir Vokietijos Federatyvinės Respublikos laivai. Kiekvieną savaitę Klaipėdos jūrų prekybos uoste prisišvartuoja VFR laivai. Šimtąjį reišą į Klaipėdą neseniai padarė Hamburgo uoste prirašytas sausų krovinių laivas "Bremer flage".

Nuotraukoje: "Bremer flage" kapitonas H. Arnesas ant savo laivo denio kalbasi su Klaipėdos internacionalinio jūrų klubo direktoriaus pavaduotoju V. Kriščiukaičiu.

B. Aleknavičiaus nuotrauka

GRAŽI SUKAKTIS

Lietuvos TSR liaudies artistė, Lietuvos TSR valstybinės premijos laureatė Beatričė Grincevičiūtė atšventė garbingą savo amžiaus septyniadesimtmetį.

LTSR valstybinės filharmonijos salėje įvyko jos jubiliejinis vakaras-koncertas. Labai šiltai sutikta gausių talento gerbėjų B. Grincevičiūtė atliko populiarias klasikinės ir lietuvių liaudies dainas.

MASKVOS MŪŠIO 40-MEČIUI

Vilniaus geležinkelininkų kultūros rūmuose įvyko teorinė konferencija, skirta Maskvos mūšio 40-mečiui paminėti. Apie jo istorinę ir politinę reikšmę, tarybinių kartų pasiaukojimą ir didvyriškumą ginant šalies sostinę konferencijoje kalbėjo karo veteranai, karinės mokslinės draugijos nariai, Maskvos gynimo dalyviai.

A. Maldonis vadovavo TSRS rašytojų delegacijai

Pasibaigė TSRS rašytojų sąjungos delegacijos vizitas į Panamą. Ji čia viešėjo Panamos nacionalinio kultūros darbuotojų fronto kvietimu.

Delegacijai vadovavo TSRS rašytojų sąjungos sekretorius, Lietuvos TSR rašytojų sąjungos valdybos pirmininkas Alfonsas Maldonis. Ji susitiko su Panamos kultūros ministerijos, taip pat nacionalinio liaudies atstovų susirinkimo atstovais.

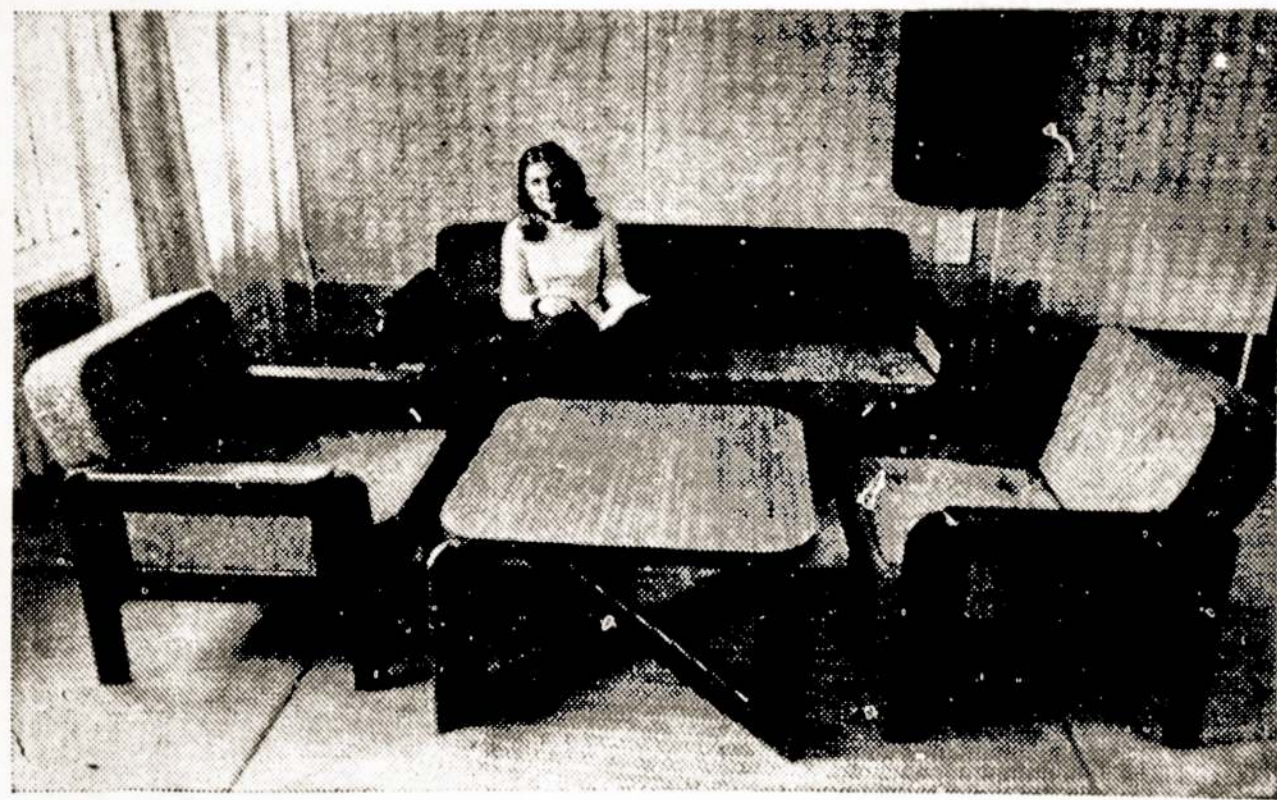
Kalbėdamiesi su oficialiais Panamos asmenimis ir šalies visuomenės atstovais, TSRS rašytojų sąjungos delegacijos nariai papasakojo apie tarybinę literatūrą, jos didelį indėlį į taikos ir visos žemės tautų savitarpio supratimo stiprinimą.

TSRS rašytojų sąjungos delega-

cijos nariai ir Panamos nacionalinio kultūros darbuotojų fronto atstovai plačiai keitėsi nuomonėmis literatūros ir jos vaidmens dabartiniame etape klausimais. Pasibaigus deryboms, buvo pasirašytas susitarimas dėl TSRS rašytojų sąjungos ir Panamos kultūros darbuotojų fronto bendradarbiavimo 1981-1985 metais. Jame numatoma keisti informaciją klausimais, kurie rūpi abiem šalims, ir periodikos leidiniais, remti Tarybų Sąjungos ir Panamos rašytojų kūrinių skelbimą ir platinimą, taip pat keisti delegacijomis.

TSRS rašytojų sąjungos vardu susitarimą pasirašė Alfonsas Maldonis. Panamos nacionalinio kultūros darbuotojų fronto vardu—šios organizacijos sekretorius tarptautiniams ryšiams Karlas Vongas.

Iš "Tiesos"

Vilniaus baldų kombinatas pradėjo gaminti naują baldų komplektą "Satrija". Nuotraukoje: Inžinierė-konstruktorė Mila Pilkauskienė demonstruoja "Satrijos" komplektą. S. Sabaliausko nuotrauka

Lietuvos kinematografai garsėja pasaulyje

Vilniuje ir Kaune įvyko XIV sąjunginis kino festivalis, kuriame dalyvavo nemažas būrys užsienio kritikų, meno tyrinėtojų, žurnalistų. Daug šios šventės atgarsių, išpūdžių apie ją, čia matytus filmus pasirodė ir dar pasirodo užsienio spaudoje.

Keletą jų čia spausdiname iš Vilniaus "Tiesos". Pavyzdžiui:

Bulgarų žurnale "Kinoizkustvo" kritikė K. Gerčeva pažymi, kad XIV sąjunginio kino festivalio organizacinis komitetas svečiams sudarė plačias galimybes susipažinti su Tarybų Lietuva, jos sostine, kitais miestais, susitikti su darbo žmonių kolektyvais, apsilankyti mokyklose, įmonėse. Autorė džiaugiasi, kad šventės šeiminkas užsieniečiams surengė net keliolikos įvairiu laiku sukurtų lietuvių vaidybinių ir dokumentinių filmų peržiūras, susitikimas su jų autoriais.

"Lietuvių tarybinio kinematografo pasiekimai tikrai reikšmingi",—rašo K. Gerčeva. Kartu ji siūlo Tarybų Lietuvos kino dokumentikos geriausias darbus įtraukti į Plovdivo festivalio informacinę programą. Žurnalas palankiai vertina kino menininkų konkursinius filmus "Faktas" ir "Kelionė į rojų".

Kino kritikė D. Dimova populiariame bulgarų žurnale "Filmovi novini" taip pat daug šiltų žodžių skiria "Faktui", pabrėždama aktyvią jo autorių poziciją, jų požiūrį į pasaulį ir į žmogų.

8

Silutės kiaulininkystės įmonėje mėšlas kaupiamas kapitališkose saugyklose.

Apdovanoti liaudies ūkio pasiekimų parodos diplomais

Vertinga patirti tobulinant vidurinėse mokyklose mokymo ir auklėjimo darbą sukauptą Panevėžio miesto liaudies švietimo skyrius. Čia sumaniai taikomos pedagogikos mokslo ir praktikos naujovės, efektyvios užklasinio ir užmokyklinio auklėjimo formos. Liaudies švietimo skyriaus darbuotojai aktyviai dalyvauja sudarant miesto socialinio vystymo planą. Už šiuos laimėjimus Panevėžio miesto liaudies švietimo skyrius apdovanotas TSRS liaudies ūkio pasiekimų parodos pirmojo laipsnio diplomu.

LŪPP antrojo laipsnio diplomus paskirtas Kauno Antano Sniečkaus politechnikos institutui. Čia atlikti tyrimai įgalino sukurti naujo tipo kanalizacijos valymo įrenginių ir aeracijos sistemų projektus. Pagal

juos pastatyti kompleksai kasmet duoda po keliolika tūkstančių rublių ekonomijos, leidžia sutaupyti daug elektros energijos. Už dekoratyvinių veidrodžių gamybos technologijos sukūrimą ir įsavinimą tokiu pat diplomu apdovanotas Panevėžio baldų fabrikas. Panevėžio J. Balčikonio vidurinei mokyklai, plačiai taikančiai pažangią pedagoginę praktiką, paskirtas parodos trečiojo laipsnio diplomai.

Didelė grupė liaudies ūkio, mokslo, švietimo, projektavimo organizacijų darbuotojų apdovanoti LŪPP medaliais. Už metodinio ir planavimo darbo tobulinimą liaudies švietimo įstaigose parodos aukso medalis paskirtas Panevėžio miesto liaudies švietimo skyriaus metodinio kabineto vedėjai A. Dulkytei. ELTA

Santuoka, šeima, vaikai

Kokie įstatymai reguliuoja šeimos kūrimą? Kokios tėvų teisės ir pareigos vaikams, o suaugusių vaikų—tėvams? Kaip sprendžiamas vaiko likimas, jei šeima išyra? Į šiuos ir daugelį kitų klausimų randame atsakymus M. Ivanovo knygelėje "Santuoka, šeima, vaikai", kuri neseniai išleido "Sviesos" leidykla. Joje įdomaus pokalbio forma aptariami pagrindiniai šeimos įstatymai.

Seimos santykius, kaip ir kitus svarbius visuomenės gyvenimo klausimus, reguliuoja teisės normos, kurių tikslas apibrėžti šeimos narių elgesį, ugdyti juos ta linkme, kuri labiausiai atitinka socialistinės visuomenės interesus.

"Ar būtina įregistruoti santuoką?" Autorius, taip pavadinęs pirmąjį savo knygos skyrių, labai argumentuotai diskutuoja su tais, kurie yra įsitikinę, jog tas "popierėlis"—santuokos liudijimas—absoliučiai ne reikalingas. Seimos stiprybė—abipusė meilė ir pagarba, o ne atžyma pase.

Taip kartais atrodo kai kuriems jaunuoliams. Jie teisūs, sakydami, kad santuokos registracija nėra garantija amžinai meilei ir santarvei. Tačiau santuokos registracija būtina, sprendžiant daugelį šeimoms liečiančių klausimų. Valstybė ir visuomenė santuoką pripažįsta tik tada, kad ji įregistruota. Pateikdamas teismo bylų pavyzdžius, autorius įrodo, kokių gyvenimo komplikacijų, kokių kančių vaikams tenka patirti, kai jauni žmonės savo laiku pabandę apsieiti "be formalumų".

Knygoje plačiai apžvelgiamos sutuoktinių teisės ir pareigos, vienas kitam ir vaikams. Yra žmonių, labai norinčių pamiršti, apeiti "San-

tuokos ir šeimos kodekso" straipsnius, teigiančius, kad sutuoktiniai privalo materialiai remti vienas kitą, kad ši teisė išlieka ir tuomet, jei faktiškai vedybiniai santykiai nutraukti, bet santuoka galioja. Įstatymai sako ir štai ką: ištuoktas paramos reikalingas nedarbingas sutuoktinis taip pat turi teisę gauti iš antrojo sutuoktinio išlaikymą, jeigu jis tapo nedarbingas per vienerius metus po santuokos nutraukimo.

Skyriuose "Seimoje atsirado kūdikis", "Tėva—į teismą", "Tėvytės teisių atėmimas", "Vaikas vėl randa šeimą", "Globa ir rūpyba" nagrinėjami tie "Santuokos ir šeimos kodekso" skyriai, kurie gina vaiko ir motinos teises, siekiant užtikrinti normalias sąlygas augti vaikams.

Rekomenduojame šią knygelę ir jaunimui, ir tėvams, ir visuomenei. Nes gyvenime padarome nebeataisomų klaidų kartais vien todėl, kad nepagalvojame apie ateitį, nežinome įstatymų.

Negaliu pamiršti skaitytojų laiškų papasakotos tragedijos. Jauna šeima susitarė: ji gyvens ir dirbs kolūkyje, jis—mieste ir statysis namą. Taip ir darė. Bet kai namas buvo pastatytas, vyras pareiškė: tu man nebereikalinga, namas mano, dokumentai mano vardu, pinigai mano. Aš su tavim seniai negyvenu, gal ir vaikai ne mano. Nevilties pagauta jauna moteris nusizudė. O jeigu jai kas nors būtų pataręs kreiptis į teismą, jeigu jai būtų kas nors pasakęs, kad visa tai neteisybė, kad įstatymas jos ir vaikų pusėje...

Z. Baleišienė

Vilnis, 1982 vasario 4

Rašo iš Vakarų Vokietijos

LENKIJA

"Niekšas yra tas kuris dėl Lenkijos veidmainiauja". Tokia antraštė Vokietijos populiarus žurnalo "Stern" leidėjas Nannen pavadino savo vedamąjį. Straipsnyje, kuriame netrūksta antikomunistinių klišių bei istoriškai nepagrįstų sanprotavimų, nurodoma gana tiksli padėtis. Bendrai šį kartą Vak. Vokietijos buržuazinė spauda santūriai informavo apie Lenkiją, neperėmė Amerikos propagandinės antikomunistinės linijos. Be to jiems mažai kas būtų tikėjė, nes vos keleta žmonių dėl Lenkijos ėjo demonstruoti, o jeigu kas rinkdavo pinigų "badaujančiai" Lenkijai, tas turėjo išgirsti gana nemalonius pasisakymus lenkų adresu.

Iš kitos pusės, kaip iš Nannen straipsnio aiškėja vokiečiai politiškai padėtį suprato. Jis savo straipsnyje dėsto gana realistišką variantą. Pvz., pablogėjus Vak. Vokietijos ekonominei padėčiai, dėka Vokietijoje esančių "Zaliukų", alternatyvių, namų užėmėjų, pacifistų, runway statybos priešininkų ir komunistų, susidarytu sakysim 20 milijonų žmonių antiparlamentarinė opozicija. Ji viename liaudies kongrese, sakykim Dortmundunde, nutartų, kad Vak. Vokietijos konstitucija nebegalioja. Organizuotų streikus tokiose žinomuose firmose kaip Volkswagen, Krupp ir pan. ir paskelbtų generalinį streiką. Tai žinote, kaip Nannen toliau dėsto, kas Vokietijoje įvyktų?

Pagal Vak. Vokietijos su trim alijantais 1952 gegužės 26 tarpusavio santykių palaikymo sutartį, alijantai gali pirmoje stadijoje pareikalauti, kad vokiečių policija vėl padarytų tvarką. Jeigu, pagal alijantus, Vak. Vokietijoje yra "pavojaus būklė", jie gali pagal sutartį panaudoti ir ginklus.

Savo straipsnį Nannen baigia. Jeigu tokia padėtis čia susidarytų, tai krašte jau rytoj turėtume amerikietišką intervenciją.

Vak. Vokietijos komunistai (DKP) savo susirinkimuose ir spaudoje dažnai kalba apie padėtį Lenkijoje. Jie, kad ir savo narių skaičiumi nedidelė grupė, bet santykiuose su imperialistine propaganda kovose yra patyrę, pokalbiuose su Lenkijos komunistais vis jiems primindavo jų daromas klaidas. Bet matai kas iš to išėjo, nes kiekviena komunistų partija savo krašte stato socializmą pagal savo išmanymą. Nėra taip, kaip antikomunistinė propaganda mėgina įtikinti. Kitai nebūtų taip įvykę, kaip dabar Lenkijoje. Tai žino gerai ir imperialistai.

Cia reikia trumpai žvelgti į padėtį. Imperialistams visai nepatinka socialistinės visuomenės ir kraštai. Jie norėtų, kad tie kraštai vėl taptų kapitalistiniais. Ta jų kova vyksta nuo tada, kada Rusijoje po revoliucijos įsikūrė pirmasis socialistinis kraštas. Šioje kovoje imperialistai naudojami pagrindinė tiesioginė ir netiesioginė strategija.

Tiesioginė strategija, tai būtų karai, kaip pvz. Antrasis Pasaulinis karas, kai vokiečiai norėjo sunaikinti Sovietų Sąjungą.

Kadangi tiesioginė strategija imperialistams yra per pavojinga, nes gali karą pralaimėti, jie naudoja netiesioginę. Čia būtų kontrrevoliucija. Prisiminkime: Rytų Berlynas, Vengrija, Čilė, Čekoslovakija. Vienur jiems pavyko, kitur ne. Pavyko tik ten, kur nebuvo galima suteikti broliškos pagalbos, kaip Čileje. Apie tą imperialistų netiesioginę, 1982 vasario 4

sioginę strategiją yra daug medžiagos. (Kas įdomiausia, gali šaltinius nurodyti, R.S.). Vienas iš tų "strategų" yra buvęs Carterio patarėjas Brzezinski.

Netiesioginė strategija gali būti sėkminga ten, kur komunistai nėra pakankamai stiprūs, budrūs ar nesilaiko savų principų. Tokia padėtis susidarė ir Lenkijoje.

Lenkai komunistai, kaip diskusijoje su Vak. Vokietijos komunistais išaiškėjo padarė keturias klaidas. Tos klaidos ir nebūtų klaidos, nes kaip minėjau kiekvienas kraštas kuria savo socializmą savaip, jeigu viskas būtų ėję gerai. Bet taip lenkų atvejuje nebuvo.

1. Lenkijoje nebuvo žemės reformos, kurios pasėkėj būtų buvę galima dirbančius aprūpinti maistu. Nepamirškime: Lenkijoje darbininkų skaičius padidėjo ligi 7 milijonų. Aišku, ir dabar ūkininkai savo rūšius turi prikimsę bulvių, bet ji miestus išėjusiems mažai kas lieka. Čia partija nesiėmė ryštingai spręsti tą sunkią su daugeliu emocijų susijusią problemą.

2. Bažnyčia, ypač katalikų, Lenkijoje yra galinga. Čia komunistai neryžtingai vykdė ateistinę propagandą ir neįstengė bažnyčiai nurodyti tą vietą, kuri jai priklauso: bažnyčioje, o ne visuomenėje. Čia irgi klausimas sunkus, pilnas nacionalinių jausmų.

3. Auklėjimas. Jeigu jau nori kurti socialistinę visuomenę, tai auklėk ir švietis jos narius, tai vieną dieną jos nariai neužkibitų ant propagandinės meškerės, kurią išmetė Solidarumas su imperialistų pagalba. (Neužmirškime, Solidarumas turėjo 45,000 pilnaetatinis darbuotojus). Be to kaip toli nueisi, jeigu leisi jaunimą toliau kunigams krapinti, kurie tikrai nėra linkę kurti socialistinę visuomenę, kaip dabar matosi. Čia buvo ir yra reikalaujama iš komunistų daug ir nepopuliaraus darbo.

4. Kreditai. Su vakarų bankų kreditais lenkai norėjo modernizuoti savo industriją. Galima, jeigu norima, nes ir kiti socialistiniai kraštai ima kreditus. Bet reikia būti atsargiam. Ypač buvęs lenkų komunistų sekretorius Gierek nebuvo atsargus ir nepermatė imperialistų taktikos. Jį vakariečiai politiškai labai glostė, ką jis tikriausiai mėgo, ir pagaliau nugalotė . . .

Kai solidarumas atsiradė, buvo jau viskas per vėlu. Lenkijos komunistai nesugebėjo ryžtingai kovoti prieš kontrrevoliucijos veiklą. Be to matėsi seros klaidos, net ir Lenkijos komunistai nebuvo ir nėra ideologiškai stiprūs. Taigi turėjo kariuomenė, kuri dabar reprezentuoja komunistus, laikinai perimti valdžią į savo rankas. Aišku, šis žygis yra nepopuliarus, bet kitaip nebuvo galima užkirti kelią kontrrevoliucijos padėčiai. Dar yra įmanoma, kad lenkams į pagalbą ateitų kitos Varšuvos paktą kariuomenės, jeigu kontrrevoliucionieriai, pav., pradėtų naikinti Comeconui aprūpinti einančias per Lenkiją dujų linijas.

Kaip čia viskas baigsis, nežinia. Tik aišku, kad imperialistų kišimasis vėl nepavyko. Matosi iš Brzezinski pasikalbėjimo su prancūzų laikraščiu "Le Matin", kur jis vokiečių kanclerį, tikriausia iš pykčio, pavadino neutralistu. Aišku Smitas yra kapitalistinės visuomenės vaikais, kaip ir buvęs patarėjas, bet ne fantastas, o realistas.

Galų gale bus gana sunku ir šį kartą reiks ryžtingo darbo lenkams

komunistams kurti realias sąlygas "Gimtas kraštas" keliavo Lenkijos socialistinei visuomenei.

PASAKOS

Vakarų Vokietijoje esanti Eugen Diederichs leidykla leidžia seriją "Pasaulio literatūros pasakos". 72-ji knyga yra skirta Lietuvos liaudies pasakoms. Knyga turi po 286 puslapius, yra tvirtai irištos ir kainuoja po 28 markes. Lietuviškoje pasakose pasakojama apie gudrius lapės, auksinius paukščius ir stiprius didvyrius. Kai perskaitysiu šias vokiškai rašytas lietuviškas pasakas, tai daugiau prie jų sustosiu "Vilnyje".

VEIKLA—VEIKEJAI

Į Vak. Vokietiją pakliūdavo ir pakliūna visokiausių Lietuvos išeivių. Jeigu žmogus turi ūpą ir nori romanus rašyti, pasižiūrėk į vieną ar kitą tų išeivių—temų netrūktų.

Beveik kiekvienas išeivis Vokietijoje gyvena kažin kaip izoliuotas nuo kitų lietuvių, turi—jeigu,—savo darbą, savo televizorių, bonką alaus, moterį virtuvėj. Gal kokį vieną kitą pažįstamą vokiečių, dažniausiai rytietiška maišytą. Bet žmogus ne vien tuo gyvena, jam reikalingas bendravimas su kitais žmonėmis. Taigi einama į bet kokius lietuviškus parengimus. Ten susitinkami pažįstami, kurie yra taip gerai pažįstami, kad jau žinoma, ką jie išsižioję pasakys. Aišku, į naujus žmones žiūrima kaip į potencialius šnipus . . .

Man jau teko su tiek daug lietuvių generolų kalbėtis, kad susidarė išpūdis, būk Lietuvoje kariuomenė tik generolus turėjo, paprastų nebuvo.

Iš pradžių maniau, kad sapnuoju, kai pagaliau sužinojau, kad jie laikosi kažin kokia smetoninės kariuomenės kėlimo tvarka patys po kiekvienos čerkutės titulus pasikelia.

Kitas atvejis iš daugybės. Paskutinis traukiny iš Lietuvos, prieš grįžtant Sovietų armijai, turėjo būti apie 20 kilometrų ilgumo. Nes tiek giriasi juo vykę. Jeigu juos suvedė, aišku vienas kito tada nematė. Tai aišku, kad tas kitas melagis . . .

Žinant tą savybę, galima laiko bėgy teisybę nuo sapnų atskirti. Šalia šios visuomenės stovintieji to nesuranta ir per tai gaunasi baisūs nepasipratimai, kai eina kalba apie rimtesnius reikalus.

Sudaryti bazę rimtai visuomenei veiklai Vokietijos išeiviskom sąlygom yra gana sunku ir sudėtinga. Reikia nervų ir kantrybės. Ypač jeigu nori, kad daugiau ryšių su tėvų ir protėvių kraštu—Lietuva. Jeigu tik pradėdi šia kryptimi veikti, susilauki veikėjų ir juos palaikančių trukdymų. Dauguma nenori—ypač jaunesni ir gabesni—erzintis, todėl ir veikla snūsta. Be to ir ryšiai su tėvyne gali jų ypač valdiškai karjerai pakenkti. Užkietėję lietuviai fanatikai gali juos apšmeižti tamsumoje dirbančiom įstaigom; kas jau ne kartą yra įvykę. Ir taip jiems gresia, kaip kiekvienam pažangesniam vokiečiui, darbo uždraudimas—Beruf-sverbot—

Į šią šmeižikų veiklą įsijungia ir lietuviai kunigai. Kalėdodami jie žmones ne tik velniais gąsdina, bet ir dabartine Lietuva. Mūsų žmonės viskuo tiki, o kunigais labiausiai.

Bet gamta ir gyvenimas viską išlygina, taip ir tų veikėjų vis daugiau natūraliu būdu atsiduria lignoninių lavoninių šaldytuvuose. Žmonės mato tas tragiškai juokingas asmenybes. **Romas Šileris**

"Gimtas kraštas" keliavo beveik keturis metus

Siomis dienomis, išties, buvo staigmena. Laiškanešys atnešė kaip ir visuomet šūsnį korespondencijos. Skirstant atneštus laiškus, laikraščius bei žurnalus, žiūrime—"Gimtas kraštas" 1978 metų balandžio 27 dienos! Žiūrime ir netikimi. Bet, išties, 1978 metų balandžio 27 dienos. Vadinasi, laikraštis iš Vilniaus į Čikagą keliavo beveik keturis metus.

Vėliau paaiškėjo, kad ne tik "Vilnys" redakcija laikraštį gavo beveik po keturių metų, kai kuriems skaitytojams irgi atėjo beveik po keturių metų. Po savaitės atėjo ir "Kultūros barai", ir "Valstiečių laikraštis", . . . irgi 1978 metų balandžio mėnesio.

Kur tas pašto maišas buvo užkliuves ir išgulėjo beveik keturis metus, vilkai žino. Bet mums buvo staigmena. **Nellie**

DETROITE BEVEIK JAU DEPRESIJA

Mičigano valstija gal yra labiausiai paliesta recesijos kaip bet kuri kita valstija. Statistikos duomenimis, lapkričio mėnesį valstijoje buvo 521,000 bedarbių, o kiek yra tokių, kuriems išsibaigusios nedarbo kompensacijos, vilkai žino. Jie jau nebelaikomi bedarbiais, o žmonėmis netekusiais vilties rasti darbo, ieškančiais pragyvenimo iš labdaros ir socialinio aprūpinimo pašalpų.

Didžiausiame valstijos pramonės centre, automobilių sostinėje Detroite, beveik jau depresija. Prie labdaros organizacijų jau nebe naujiena eilės žmonių. Kaip praneša Čikagos laikraštyje "Sun-Times" komentatorius Steven P. Rosefeld, vien tik kunigo Lloyd Thiel operuojama virtuvė kasdien dykai peni po 800 žmonių sriubos kaušais. Iš socialinio aprūpinimo (welfare) gaunančių pašalpa padvigubėjo, palyginus su 1979 metais.

Nekalbant apie paluosavimus iš darbo automobilių pramonėje, bedarbių armiją smarkiai didina mažesnių kompanijų ir biznių bankrotavimai. Bankrotavimų teismo duomenimis, per pirmus 1981 metų 10 mėnesių subankrotavo mažesnių kompanijų ir biznių 5,338. Tai yra 2,000 daugiau negu subankrotavo per visus 1979 metus. Ryšium su nedarbu automobilių pramonėje ir biznių bankrotavimu, daug aukšto lygio amatininkų, darbų valdytojų (executives) iš miesto ir jo apylinkių išsikelia gyventi kitur, ypač Kalifornijon, Floridon, Čikagon, Niujorkan ir į kitus miestus. Sakoma, iš Detroito ir jo apylinkių daug daugiau žmonių išsikelia, negu atsikelia. Pavyzdžiui, namų pardavimų yra keturis kartus daugiau, negu būdavo 1979 metais.

Kaip kitur, taip ir Detroite, ekonomikos atoslūgi, nedarbą lydi ir kitos negerovės. Praeitais metais vien kišenvagysčių padaugėjo 18 procentų, vagysčių 16 procentų. Ypač padaugėjo susirgimų nerviškomis ligomis, girtuokliavimas, narkotikų vartojimas. Desperacija daugelį verčia griebtis šių negerovių. Nes, išties, kai mieste dešimtys ir dešimtys tūkstančių žmonių neturi darbo ir nesimato perspektyvų, kad jo ras, daug žmonių praranda viltį gyventi. Jeigu nesižudo šalta, žudosi kitaip.

Detroitas yra tik viena sala, kurioje recesija virsta depresija. Tokių salų yra ir daugiau. **J. Ž.**

San Francisco- Oakland, Cal.

Sis tas iš mūsų padangės

Gruodžio 25 įvyko LLD 198 kuopos metinis susirinkimas J. ir Ks. Karosu patalpose. Narių dalyvavo gražus būrys. Susirinkimą pravedė Juozas Karosas. Visi valdybos raportai buvo priimti su pagyrimu, o ypač vajininkės Violet Taraškienės raportas buvo šaunus, o finansų sekretorės Ksaveros Karosienės raportas buvo išsamus. Šios dienelės posėdyje dauguma narių sumokėjo savo metinį mokesį. Užrašų sekretorė Margaret Mozuraitienė pranešė, kad ji prisiminė prieš du metus tragiškai žuvusį savo mylimą vyrą Jim Mozuraitį aukojo laikraščiams "Vilnis" ir "Laisvė" po \$50 ir \$50 vietinei LLD 198 kuopai. Knygų patikrinimui bei peržiūrėjimui išrinkta Kastancija Mogianienė ir Raymond Machulis.

Daugiau skubotų reikalų nesiradus, draugė Ksavera papasakojo apie šių dienų bėgamus reikalus ir apie Amerikos-Rusijos Instituto reikalus. Na, ir užsibaigus posėdžiui, nariai buvo gerai pavaišinti. Vaisės aukojo du šaunūs kuopos nariai, tai Juozas Karosas ir Raymond Machulis, o kuopos nariai nusprendė, kad reikia prisidėti finansiskai prie kuopos išdo. Kadangi šiuo laiku platesni renginiai neįmanomi, nes buvę puikios renginių darbuotojos nesveikuoja.

Svečiuose

Gruodžio 27 gavę pranešimą su pakvietimu, kad mūsų šauni advokatė Margaret Hume-Poškaitis grįžo iš Lietuvos ir svečiuojasi pas savo tėvus jų puošnioje sodyboje Woodside, Cal. Kaip žinia, Margaret praėjusią vasarą viešėdama Lietuvoje Vilniuje apsivedė su vilniečiu Rimu Poškaičiu. Dabar Margaret Hume-Poškaitis, paviešėjęs pas tėvus ir susitvarkius savo asmeninius reikalus, vėl vyks į Vilnių, kur jos laukia mylimas vyras Rimas. Ta proga iš Lawrence, Mass., atvyko į Kaliforniją Jonas ir Afemija Kodžiai palinkėti savo mielai anūkėlei daug, daug sėkmės ir laimės jos naujame gyvenime Lietuvoje. Beje, gerbiami J. ir A. Kodžiai savo anūkėlės išleistuvių bei Naujųjų Metų proga įteikė kuopos sekretorei Ksaverai \$25, kad ji pasiųstų "Laisvei" paramos. "Laisvės" vardu ačiū Kodžiams už paramą. Taip pat mieli Kodžiai atvežė iš Boston, Mass., draugės Elizabeth Vilkaitės-Repshis Naujų Metų sveikinimą su gražia dovana jos draugams. Didelis ačiū mielai Elizabeth, o tavo dovana panaudosieme geram tikslui.

Serga

Gruodžio 4 mūsų miela veikli spaudos vajininkė Violet Taraškienė pergyveno sunkią dešinio šono bei klubo operaciją. Ją jau seniai kankina tas žiaurus artritas. Visi bičiuliai nuoširdžiai linkime, kad mieloji Violet greit ir pilnai sutvirtėtų ir vėl būtų sveika ir pilna energijos.

Audringas lietus

Šiaurės Kalifornijoje bei San Francisko apylinkėje gausus ir labai audringas lietus padarė daug nuostolių ir pasiėmė nemažą gyvybių. Daug liko sužeistų.

Visiems laimingų ir sėkmingų Naujųjų Metų ir geros sveikatos!

M. Baltulionytė

10

DETROIT, MICH.

Mirė Petroski

Gruodžio 20 d. mirė Frank Petroski, sulaukęs 64 metų amžiaus. Velionis per kelius metus nesveikavo širdies liga ir buvo sveikatančių namuose Plymouth, Michigan. Buvo pašarvotas Charles Step (Stepanauško) laidotuvių namuose ir palaidotas gruodžio 23 d. su bažnytinėmis apeigomis Holy Sepulchre kapinėse. Po laidotuvių visi dalyviai suvažiavo į Romo svetainę pietų. Paliko dideliame nuliūdime žmoną Elizabeth, sūnų Robert, dukrą Elizabeth Ann, brolių Al, sesutes Alice Bilicki ir Ann Olin (Ulinskas) ir daug kitų giminių. Velionis buvo Detroito Lietuvių Klubu narys nuo 1968 metų.

Mirė Budrikienės sūnus

Gavome žinią nuo klubiečių Anna ir Paul Budrikas, jog mirė Richard Hedin, Anna Budrikienės sūnus. Velionis mirė nuo širdies priepuolio gruodžio 29 d. Garden City ligoninėje. Buvo pašarvotas Wood laidotuvių namuose ir palaidotas sausio 2 d. Woodmere kapinėse. Velionis buvo tik 45 metų amžiaus. Buvo persiskyręs su žmona ir paliko dideliame nuliūdime sūnų David 19 metų amžiaus ir dukrą Sally 24 metų amžiaus, sesutę Sharon Black gyv. Belleville, Illinois, ir motiną Anna Budrikas. Velionio sūnus David 19 m. gimė aklas ir lankė aklų žmonių mokyklą Lansing, Michigan. Todėl buvo pranešta, kad visos užuojautos būtų siunčiamos į Lansingo aklųjų mokyklą.

Mirė Vitčius

Sausio 3 d. mirė Bernard Vitčius savo namuose Royal Oak, Michigan, sulaukęs 66 metų amžiaus. Buvo pašarvotas Sawyer-Fuller laidotuvių namuose, Berkley, Michigan. Bažnytinės apeigos buvo sausio 6 d. St. Mary's Bažnyčioje, Royal Oak, Michigan, ir kūnas išvežtas palaidojimui į Bear Creek, Pensylvanijoje. Velionio žmona Adeline mirė anksčiau ir šiuo tarpu velionis paliko dideliame nuliūdime sūnus Leonard ir Bernard, dukrą Barbara ir jų šeimas. Velionis įstojo į Detroito Lietuvių Klubą 1966 metais, bet pastaruoju laiku iš narystės buvo išsibraukęs.

Gražus megtzinis

Detroito Lietuvių Klubu valdybos susirinkime visi gerėjome gražiu megtzinu, kurį dėvėjo Emma Rye. Pasirodė, jog ji pati tai numezgė. Sakė, ji lanko Dearborn High School ir mokosi mezgimo. Per trumpą laiką daug išmoko ir visiems parodė savo gražų darbą. Būtų gerai kad ji mums visiems patarnautų su tokiais megtziniais, žinoma, ne veltui.

Nominacijos

LDS 21 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario-February 14 d.11 val. ryte Detroito Lietuvių Klubu patalpose, 4114 W. Vernor Highway, Detroit. Šis susirinkimas bus nepaprastai svarbus nes bus nominacijos į Centro Valdybą. Po susirinkimo kuopos šeiminkės patieks skanias vaises. LDS prezidentas Servit Gugas ža-

da parodyt savo skaidres (slides) iš viešnages Tar. Lietuvoj 1981 m. vasarą. Visi LDS nariai būtinai dalyvaukite šiame susirinkime ir nominuokite gerus kandidatus į LDS Centro valdybą. Prie to, visi Detroito ir apylinkės lietuviai yra prašomi ateit į Klubą pamatyti Servit Gugo skaidres iš Tar. Lietuvos ir skaniai pasivašint. Įžanga matyt skaidres veltui.

Stefanija

KOVO 7 DIENA PAGERBSIME "VILNIES" VAJININKUS

Jau buvo pranešta spaudoje, kad "Vilnies" bendrovės direkcija nutarė surengti banketą, kuriame bus pagerbti vajininkai. Minėtas banketas ruošiamas kovo 7 d. 12 val.

"Vilnies" salėje. Po banketo bus rodomi Juliaus Urbiko Lietuvos slaidės, kurias Julius nufotografavo beviešedamas T. Lietuvoje praėjusią vasarą.

Jis ne tik rodyt slaides, bet ir papasakos apie jas.

Atsilankę į minėtą banketą atlikite dvi pareigas: pagerbsite to sunkaus darbo darbuotojus ir pamatysite vaizdus iš Tarybų Lietuvos. Gal nevienas pamatysite savo tėviškės laukus ir miškus, bei naujas statybas.

Pasistenkite bankete dalyvauti.

Rengimo komisija

Antanas Litvinas ir vėl

Antanas Litvinas yra plačiai žinomas ne tik Čikagos pažangiems lietuviams, o ir pažangiajai Amerikos lietuvių visuomenei. Laikraščiu "Vilniai" A. Litvinas yra nepavaduojamas talkininkas, taipgi ir mecenatas. Jau kelinti metai jis dirba laikraščio ekspedicijoje dykai. Kai Nellie DeSchaaf buvo ištikta automobilio nelaimės A. Litvinas atėjo budėti valandų valandas administracijos raštinėje, kad padėtų atėjusiai talkininkauti Elenutei Bordner.

Praeitais metais Antanas Litvinas savo pinigais užprenumeravo čia Amerikoje dvidešimčiai žmonių "Vilni". Siemet ir vėl. Šį kartą savo pinigais užprenumeravo keturiems naujiems čia Amerikoje ir keturiolikai naujiems Lietuvoje. Pointus už šiuos skaitytojus atidavė vajininkui Frank Vaitkui.

Laikraštis "Vilnis" turi daug gerų bičiulių, bet tokių kaip A. Litvinas, kad tokia karšta meile liepsnotų laikraščiu, turi nedaugiausia.

Antanai, laikraščio kolektyvas taria Tau didelį ačiū. X.

TARP MŪSŲ

— Smagu sugrįžus "Vilnin" dirbti laikraščiu ir rinkti žinias kolumnai "Tarp mūsų". Laikykimės, kiek išgalim, kad laikraštis gyvuotų. Hello visiems!

— Vilniaus "Tiesos" vyr. redaktorius Albertas Laurinčiukas atsiuntė nuoširdžius Naujameitinius sveikinimus laikraščio kolektyvui ir visiems skaitytojams.

— Plačiai žinoma čikagietė Mrs. Josephine Sisevich atminimui savo sūnaus Bruno Gates, mirusio Sun City, Arizonoje, paaukojo po \$50 "Vilniai", "Laisvei" ir laikraščiu "Daily World".

— B. Sabelis, iš Simi Valley, California, atsinaujindamas prenumeratą, atsiuntė laišką, kuriame rašo, jog jo motina buvusi čikagietė Mrs. Andraik Magdalena randasi senelių prieglaudoje (nursing home), Bay Crest Hospital, 6-B. 3750 Garnet St., Torrence, Cal. 90503.

— Nesmagu pranešti, kad kalifornietė "Vilnies" vajininkė Violet Trask yra rimtai sunegalavusi. Ją kamuoja artritis taip, kad gali pavaikšioti tik su "walkeriu", o kad galėtų aplankyti laikraščio skaitytojus, nėra nė kalbos, susisiekti su jais telefonu.

— Čikagos pažangių lietuvių judėjimo veteranui Jonui Peteckui sausio 29 dieną sukako 71 metai amžiaus. Nežiūrint kad Jonas Peteckas jau 71 metų amžiaus, bet dar aktyvus kaip visuomeniniam judėjime, taip ir talkininkavimu laikraščiu "Vilniai".

— "Vilnies" darbuotojams ir skaitytojams nuoširdžius Naujameitinius sveikinimus atsiuntė iš Vilniaus žinių agentūros ELTOS direktorius Feliksas Pažūsis, laikraščio nuolatinė bendradarbė V. Petkevičienė, nuolatinis bendradarbis iš Vakarų Vokietijos Romas Šileris.

— Gyvenanti La Grange, Ill., daugeliui žinoma Antanina Butkis dažnai lanko Holy Family Villa prieglaudoje esančią Mrs. Putrimas, taipgi dažnai patarnauja čikagietei Mrs. Mikolaitis, automašina atveždama į "Vilnies" parengimus bei kitokius pobūvius.

— Savo laiku priklausęs Ex-Mainerių klubui ir chorui, LKM chorui, Art ir Drama klubui Viktoras Petrikas šiuo metu randasi Oak Forest senų žmonių namuose, 15900 S. Cicero Ave., Oak Forest, Ill. 60452, Section J22. Kas šeštadienį ir sekmadienį jį lanko jo velionio sūnaus našlė. Paties Petroko nuotaika gera, bet begali važinėti tik ratukais (wheelchair).

— Aną savaitgalį paskambinau Alice Jonikienei. Pasirodė, kad jos sveikata silpnėja. Sako, jog neatslūgstą pakilusi temperatūra. Nežiūrint kad ima antibiotikus, gydytojai nesuranda kas yra, daugiausia turi gulėti lovoje. Į valgomąjį dar pajėgia nueiti. Alice Jonikienė randasi Baptist Nursing Home, stropiai prižiūrima. Perdavė visiems geriausių linkėjimus.

— Sausio 9 dienos savaitgalį Čikagoje pergyvenom nežmonišką šaltį—temperatūra buvo nupuolusi 26 laipsnių žemiau nulio. Ryšium su tuo daug kur nutrūko elektros laidai, susproginėjo vandens vamzdžiai. "Vilnies" pastate irge beveik visą dieną neturėjome vandens. Bet dėka atskubėjusiam Frank Vaitkui, vamzdžiai buvo atšildyti.

— Jau esame rašę, kad Anną Jokubkienę kamuoja arthričio liga, jau daugiau kaip metai lanko kliniką ir randasi specialisto gydytojo priežiūroje. Nors iš namų išeiti nebe taip lengva, kaip būdavo anksčiau, bet karūčių nereikia ir namų apyvoką apeina viena pati.

— Clevelandietė "Vilnies" vajininkė Adele Susnis praneša, kad sunkiai yra sunegalavusi ilgametė laikraščio skaitytoja Natalija Rauduvienė. Jai iš dešinės kojos kelio buvo išimtas kauliukas(kneecap). Rašant šiuos žodžius, tebesiranda ligoninėje.

Nellie

Vilnis, 1982 vasario 4

ST. PETERSBURG, FLA.

Kaip eina "Vilnies" vajas

[NUO SAUSIO 5 IKI 14]

Šį kartą vadininkų darbo laimėjimais daug ko negalima pasidžiaugti. Nėra abejonės, daugeliui sutrukdė nesvietiški žiemos šalčiai. Kiek daugiau pasidarbavo čikagietė Julia Marazienė. Ji pasistūmėjo 120 laimėtų taškų. Naujų skaitytojų šį kartą irgi negauta.

Tačiau kiek tenka girdėti, vadininkai, kuriems neišsekusi darbo dirva atnaujinimui prenumeratų, ruošiasi prisistatyti su šauniais laimėjimais. Daugiausia koncentruojamasi rasti naujų skaitytojų.

Vadininkai šį kartą išsirikavo taip:

JULIA ANDRULIS—St. Petersburg, Fla. . . 2600
F. VAITKUS—Chicago 2440
JULIA MARAZAS—Chicago 1920
ST. MASYTĖ—Detroit, Mich. 1880
JULIA URMON—Chicago 1260
VIOLET TRASK—San Leandro, Cal. 900
ADELINE SUSNIS—Chesterland, Ohio 740
ALVINA STRICH—Kenosha, Wis. 520
ELIZABETH MARGIS—Grand Rapids, Mich. 420
ELIZABETH REPSHIS—Dorchester, Mass. . 400
MARY STRAUSS—Bridgeport, Ct. 360
MAGDALEN NOVITSKI—Miami, Fla. 320
ANNA BERNAT—Los Angeles, Cal. 280
B. F. KUBILIUS—Hot Springs, Ark. 260
Office 1520

Sirdingai dėkojam vadininkams ir skaitytojams kooperavusiems su jais.
ADM.

KONCERTAS

Čikagos "Lakštučių" koncertas įvyks 1982 m. vasario 20 d.
Rengia Lietuvių Vyresniųjų Pilies klubas
314-15 Ave. So., St. Petersburg, Fla.

Laiškai ir parama

Glen Ellyn, Ill.

Gentlemen, enclosed please find my check for \$30 to be used as follows: \$10 for my Vilnis subscription, \$20 for my donation.

Kete Sanders

Benld, Ill.

Dear friends, I am sending \$60.00 check: \$10 for the paper and the rest donation. Best wishes for the Holiday.

Mike Bartkus

Grand Bend, Ont., Canada

Cia pasiunčiu mano prenumeratos atnaujinimui \$15 ir kitus \$15 laikraščio fondui. Su geriausiais linkėjimais visiems. Mano adresas tas pats.

J. Broga

Chicago, Ill.

Enclosed is M. O. amount of \$15.00 to pay 1 year subscription of Vilnis. 1982 for \$12.00. Bal. of \$3.00 to Vilnis fund. Subs. credit points to Mr. F. Vaitkus, please.

A. Tautvais

Denver, Co.

Dear friends, Enclosed is a check for ten dollars for one year subscription to Vilnis for Mrs. E. Galguskas. Best wishes.

Amelia Gilmartin

St. Petersburg, Fla.

Gerbiami vilniečiai, sveikiname su Naujaisiais Metais "Vilnies" redaktorių S. J. Jokubką, Juliją Marazienę ir visą laikraščio kolektyvą bei skaitytojus. Mūsų prenumerata už šiuos metus užmokėta, tad prisiuočiame \$20 auką.

Helen ir Robertas Feiferiai

London, Canada

Gerbiami vilniečiai, čia įdedu Money Order \$15.00 vertės, bus už metus prenumerata. Nesmagu dėti tokią mažą sumą. Gal vėliau reikalai pagerės, pasiūsiu papildomai. Pastaruoju metu mano išdas labai apkarpytas. Linkiu geriausios sėkmės sunkiose kovose už teisę gyventi. Su gilia pagarba.

Stan Repšys

Vilnis, 1982 vasario 4

Grand Rapids, Mich.

Dear Friends, please be advised my Dad—Tony Gutos—died a year ago, August 24, 1980. We thought we'd let the subscription run out, however, apparently it hasn't. Since nobody here reads Lithuanian, we regretfully suggest the paper be stopped. Also, I would add that Dad thoroughly read—and looked forward to each edition over many years. He died at age 85. Keep up your good work. I'll encourage all Lithuanians (who can read) to subscribe to the Vilnis.

Thank you, and with best wishes in all your endeavors,

William J. Gutos

Joana Grigienė nepamiršta "Vilnies" parenti

Jau gerokas laikas, kai "Vilnies" administracija gavo drg. Joanos Grigienės laiškutį ir jame \$50. Laiške Joana žymi, kad iš jų apmokanti už "Vilnies" prenumeratą \$10, taipgi pasimokanti duokles \$5.00 Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijai, o likusius skirianči į "Vilnies" fondą.

Pinigai įteikti, kam paskirti. Didelis dėkui mielai Joanai už paramą laikraščiui ir už duoklės pasimokėjimą net 4 metus priekin.

Čikagiečiai gerai prisimena drg. J. Grigienę. Ji Čikagoje gražiai veikė pažangiam judėjime. Ypač puikiai darbavosi "Vilnies" direkcijoje, net ėjo sekretorės pareigas. Smagu, kad apleidusi Čikagą nepamiršta organizacijų ir laikraščio "Vilnis".

Julija M.

SVARBIOS NOMINACIJOS

Siomi primename LDS kuopoms ir nariams, kad artinasi LDS 25-tas seimas, kuriame bus svarstomi visi LDS liečiantys reikalai. Kaip visuomet, taip ir šį kartą, bus nominuojami centro valdybos nariai. Nominacijos baigsis kovo pirmą dieną.

Tad kuopos, kurios dar neturėjo susirinkimų, pasistenkite suaukti ir nominuoti centro valdybos narius.

LDS 2-ros apskrities komitetas

APLANKĖ GERAS VILNIETES

Yra nemaža savo laiku buvusių aktyvių pažangaus judėjimo darbuotojų, kuriuos retai kur bematome. Žmonės prislėgė senatvė, sunku kur iš namų beišeiti, kiti gyvena senelių namuose. Pažįstami, draugai bei bičiuliai juos aplanko, paguodžia. Frances Jordan, jos vyras Ed ir motina Mrs. Wassel gal retą kurį pamiršta neaplanke.

Neseniai jie buvo nuvykę į Holy Family Villa, 123 St., Lemont, Ill. 60439, kur randasi buvusios uolios laikraščio "Vilnies" skaitytojos Anna Putrimas, Frances Norbut ir Martha Grigas. Sako, visos trys draugės sueina, pasišneka, bet esti dar linksmesnės, kai kas jas aplanko ir papasakoja apie draugus bei pažįstamus. Turintys pažįstamų prieglaudose bei kitokiose senų žmonių institucijose, neturėtumėm jų užmiršti.

Nellie DeSchaaf

PERGYVENO OPERACIJĄ

Frances Jordan paskambino buvusios čikagietės Betty Cherman (Cernauskienės) seseriai, gyvenančiai Čikagoje. Pasirodo Betty gruodžio mėnesį pergyveno akies operaciją, bet nežiurint to ji ir jos vyras jaučiasi patenkinti gyvenimu Arizonoje, kur jie iš Čikagos prieš kurį laiką persikėlė nuolatiniame gyvenime.

Kai jie gyveno Čikagoje, Betty ir jos vyras priklausė Ex-Mainerių klubui, ALMK ir kitoms organizacijoms. Per "Vilnies" bazarus bei šiaip parengimus Betty dažnai drauge su U. Juodaitiene dirbdavo šeiminkėmis virtuvėje, joms pagalbėdavo Betty vyras.

Jų adresas: Mr. and Mrs. Cherman, 17818—130th Ave., Sun City West, Arizona 83575.

Nellie DeSchaaf

GREIT SULAUKSIME LDS ALBUMĄ

Ilgokai lauktas LDS 50 metų jubiliejaus albumas jau atspausdintas ir greitai laiku bus siuntinėjamas, bent taip rašo laikraštis "Tiesa". Visi laukiame su nekantrumu. Daugelis prie jo išleidimo ir pinigiskai prisidėjo.

Vienas numeris kainuos \$1.50.

LDS narė

LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ SKLYPŲ SAVININKŲ ŽINIAI

Siuomi pranešame Lietuvių Tautinių kapinių sklypų savininkams, kad metinis susirinkimas įvyks 1982 m. kovo 14 d. 1:30 val. Dariaus Girėno salėje, 4516 So. Western Ave., Chicago, Ill. Prašome visus sklypų savininkus dalyvauti ir rūpestingai apsvarstyti kapinių priežiūros reikalus.

Labai svarbu tai, kad šiame susirinkime teks išrinkti ar per rinkti net penki direktoriai. Netenka aiškinti, kad nuo direktorių tinkamumo ir veiklumo priklauso kapinių priežiūra ir kiti reikalai.

Būkime tiek rūpestingi ir dalyvaukime susirinkime bei paraginkime savo kaimynus, kurie turi sklypus, kad dalyvautų.

Sklypo savininkė J. M.

M. MILLER SENELIŲ NAMUOSE

Seniai nebeatome gyvenančios New Buffalo, Mich., uolios laikraščio "Vilnies" skaitytojos Mary Miller. Iš Frances Jordan teko sužinoti, kad ji randasi senų žmonių priežiūros namuose, už 15 mylių nuo jos anūko namų. Jis ją lanko kiekviena pasitaikiusia proga.

Mirus jos vyrui, Mary viena nebegalėjo gyventi. Jos sutikimu, anūkas ją perkėlė į "nursing home", kur dabar ir leidžia laiką.

Jos adresas: Mrs. Miller, c/o Concerned Care, Inc., 11122 West Wilson Rd., Montrose, Mich. 48457.

GRĮŽO Į ČIKAGĄ

Veiklioji pažangietė drg. U. Juodaitienė viešėjo pas dukrą Olgą Martin ir jos šeimą. Uršulės sveikata buvo pašlijusi, tad jai poilsis buvo reikalingas.

Pastaruoju laiku jos sveikatos stovis pagerėjo ir ji jau grįžo į Čikagą. Tikisi pradėti atsakingus darbus, bet šaltas oras ir daug sniego, tai negali važinėti autobusu.

Linkėtina mielai Uršulei atgauti jėgas ir pavasarį vėl stoti prie atsakingų darbų, kurių ji turi gana daug.

Vilnietė
11

Prisiminus kilnios idėjos drauga Antana Matuza

Nežiūrint, kad sukako 12 metų nuo to liūdno įvykio, kai negailestinga mirtis užgesino Antano Matuzo šviesaus gyvenimo liepsnelę, bet jo pavyzdingi darbai pasiliko jį pažinusių neužmiršti. Antanas nuo pat jaunų dienų stėjo į sąmoningų ir susipratusių žmonių eiles, rėmė darbo žmonių kovas prieš išnaudotojus ir pats tose kovose dalyvavo.

Velionis Antanas buvo labai lėto būdo ir nesistengė organizacijose vadovauti, bet jis rėmė jų veiklą. Jis labai daug padėjo laikraščiu vajuose savo mylimai žmonai Lucille, kuri dirbo "Vilnies" vajuose gavimui naujų skaitytojų. Jis taipgi padėjo žmonai, kai ji organizavo kraujo davėjų grupę Antrojo pasaulinio karo metu.

Kur tik Lucille dirbo, mes matėme ir Antaną jai padedant.

Po ilgos ir sunkios širdies ligos Antanui mirus, Lucille iš Floridos persikėlė gyventi į Čikagą, tikėdamasi daugiau dirbti organizacijose bei laikraščio vajuose. Bet nelemta liga pastojai kelią. Neteko kojos ir mažai kur gali išeiti. Prisimetė ir kiti sveikatos sušlubavimai. Bet negalima praleisti nepažymėjus, kad nežiūrint visų nesekmių ir silpnos sveikatos, Lucille nenuleidžia rankų. Ji pinigaiskai remia laikraštį ir organizacijas. Atžymėdama savo garbingą 85-tą gimtadienį, įteikė "Vilnies" namo reikalams \$85. Siomis dienomis ji per drg. Estelle Bogden, jos globėją, įteikė \$62, kuriuos paskirstė taip: \$25 už įdėtą į laikraštį vyro mirties prisiminimą, \$15 už prenumeratą giminaičio K. Salsio Lietuvoje, \$12 už jos pačios prenumeratą, \$5 Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijai, \$5 LLD 19 kuopai.

Kiek žinome, Lucille sveikatos stovis menkas ir dažnai ne tik nepamiršta spaudos ir organizacijų.

Amerikos Lietuvių pažangus judėjimas gali džiaugtis, kad turėjo savo šeimoje tokius nuoširdžius ir

darbo klasės reikalų gynėjus, kaip Antanas ir Lucille Matuzai.

Tebūna Antanui ramu ilsėtis Lietuvių tautinėse kapinėse, o mielai Lucillei linkime ištvermės ir nugaltėti visus gyvenimo kelyje sutiktus nemalonumus. **Julija M-nė**

Mirė Kate Ziniauskienė

Iš Holand, Mich., Edward Ziniauskas (Ziny) telefonu pranešė, kad sausio 16 d. mirė jo motina Kate Ziniauskienė, savo laiku gyvenusi Marquette Parke. Tačiau dėl blogo oro buvo palaidota tik sausio 20 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse, netgi iš Holand, Mich., visa šeima jos palaikų negalėjo atlydėti į kapines.

K. Ziniauskienė iš Čikagos į Holand, Mich., pas sūnų persikėlė gyventi prieš puse metų. Pastaruosius pusantrų metų dienas leido senų žmonių priežiūros namuose (nursing home). Sausio 21 dieną jai būtų sukakę 87 metai amžiaus.

Nuliūdime paliko sūnų Edward Ziniauską (Ziny), marčią Doris ir tris anūkus—Steve, David ir Andrew. Čikagoje, kur plačiai ji buvo žinoma tarp pažangiečių, paliko daug pažįstamų. **Nellie**

MIRĖ LIETUVIAI

Gruodžio 30 d. mirė Juozas Rutkauskas, sulaukęs 67 metų, gimęs Lietuvoje, Vilkaviškio apskr., Veršliškio kaime. Amerikoje išgyveno 32 metus.

Sausio 4 d. mirė Dr. Konradas Karnauskas, sulaukęs 70 metų, gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 23 metus.

Sausio 9 d. mirė Sofija Mikolaitis-Martinkutė, sulaukusi 85 metų, gimusi Lietuvoje, Upynos parapijoje, Vytogalos kaime.

Sausio 10 d. mirė Vladas Petrašūnas, sulaukęs 64 metų, gimęs Lietuvoje, Sakių apskr., Barzdų valsčiuje, Pavišakių kaime. Amerikoje išgyveno 32 m.

Sausio 11 d. mirė Jonas Kalys, sulaukęs 69 metų, gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 32 metus.

Sausio 12 d. mirė Casimir Norušis, sulaukęs 92 metų, gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 64 metus.

Sausio 13 d. mirė Juozas Vingilis, sulaukęs 74 metų, gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 32 metus.

Dešimts metų be Bronės Senkevičienės

Bronė Senkevičienė

Vasario 3 d. sukako 10 metų nuo to skaudaus įvykio, kai 1972 m. mirtis atskyrė iš gyvųjų tarpo nenuilstančią kovotoją už darbo žmonių reikalus drg. Bronę Senkevičienę, palyginamai dar jauname amžiuje. Bronė per eilę metų dirbo laikraščio "Vilnis" raštinėje. Jai darbas sekėsi, nes puikiai mokėjo lietuvių ir anglų kalbas ir rašybą. Be to, ji neatsisakydavo patarnauti, parašyti laišką bei šiaip kokią aplikaciją, jei į ją kreipdavosi. Už tai buvo visų mėgiama ir gerbiama.

Pašlijus jos mylimo vyro Vacio sveikatai ir gydytojams patariant, jie išvyko apsigyventi į Laporte, Ind., pas vilniečius Stasį ir Marytę Smithus. Deja, neilgai jiems teko džiaugtis tyru oru ir gražia gamta. 1969 metais miršta Vacys. Bronė, pasilikusi viena, persikėlė gyventi į Čikagą, bet vienišos gyvenimas paveikė į jos sveikatą ir negailestinga mirtis užgesino jos šviesaus gyvenimo liepsnelę.

Nors jau dešimt metų nuo jos atsiskyrimo iš gyvųjų tarpo, bet jos gražūs darbai ir pavyzdingas gyvenimas pasiliko ją pažinusių neužmirštas. Jos liūdi artimieji ir idėjos draugai.

Lai Jai bus amžina ramybė užmigusiai neatbundančiu miegu.

Vilnietė

Ona Remeikienė-Miller mirdama nepamiršo "Vilnies"

Ona Remeikienė-Miller

"Vilnies" skaitytojai jau žino, kad po skaudžių pergyvenimų ir nesekmių 1981 spalio 9 d. mirė Ona Remeikienė, sulaukusi gražaus amžiaus. Dėl negailestingos ligos ir ankstyvos mylimo sūnaus Vytauto Remeikio mirties ji nepalūžo ir vis galvojo apie pažangios spaudos išlaikymą. Ji iš ligonės lovos keliais atvejais atsiuntė po gražią sumą "Vilniai" paramos.

Siomis dienomis gavome laišką nuo jos valios vykdytojo, jos mirusio vyro Juozo Milausko-Miller sesers sūnaus Stasio Paulausko laišką ir jame \$500 čekį. Laišką jis rašo Onutės ilgų metų draugei, kuris skamba taip:

"Brangi drauge J. Maraziene,

Dėdienė Onutė paskutiniame testamente pareiškė norą, kad jai mirus, jei liks kiek jos turto, kad iš jo būtų paskirta laikraščiu "Vilnis" \$500. Tai bus atminimas jos mylimo sūnaus Vytauto ir jos pačios.

Būdamas dėdienės paskirtas jos "executors", aš tą jos prašymą dabar išpildau. Rasite čekį sumoje \$500. Prašau perduoti "Vilnies" administracijai, už patarnavimą tariau dėkui.

Stasys Paulauskas
Pittsburgh, Pa."

Laiškas pats už save kalba. Viena, velionė nujausdama savo saulėleidį nepamiršo laikraščio, antra, jos giminaičis, būdamas teisingas ir sąžiningas žmogus, išpildė jos prašymą.

Negalima praleisti nepasakius S. ir A. Paulauskams viešos ir nuoširdžios padėkos už jų rūpestingumą laike Onutės ligos, laidotuvių ir vykdant jos valią. **J. Maraziene**

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Gerald Keller

Skandžiai ir liūdnai praslinko penki metai nuo neapsakomai skaudaus įvykio, kai negailestinga mirtis iš gyvųjų tarpo netikėtai ir nenujaustai išplėšė mano mylimą vyrą Gerald Keller. Jo jautrioji širdis sustojo plakusi 1976 m. spalio 21 d.

Mes žinome, kad jokios dejonės nei ašaros Jo mums negražins, bet atėjus tai skandžiai dienai, kai jis mus paliko visiems laikams, norisi garsiau sudėjuoti ir pasiskusti Jo ir mūsų draugams, kad mes jaučiame gilų skausmą širdyse ir liūdime. Mes jo prasišalinimo neušmiršime, o jo kilnų atminimą nešiosime savo širdyse iki jos plaks.

Mes taipgi liūdime mano mylimų tėvelių Andriejaus ir Bernice Chipas, kurie ilsisi šaltame kape. Taipgi mano mylimo vyro, vaikų tėvo, tėvelių Marijonos ir Juozo Keller, kurie taipgi jau ilsisi šaltame kape.

Jų visų kilnų atminimas tebėra gyvas mūsų mintyse ir širdyse.

Nuliūdę žmona **MILDRED KELLER**
anūakai: **GERALDINA ADAMS** ir šeima
ILONA NIE ir šeima
RENEE, ERICA, ERIC

LIŪDNAS IR SKAUDUS DVYLIKOS METŲ MYLIMO VYRO MIRTIES PRISIMINIMAS

Antanas Matuzas

[Mirė 1970 metų vasario 3 dieną Fort Lauderdale, Florida]

Neapsakomai liūdnai ir skandžiai praslinko dvylika metų nuo to sielvarto kupino įvykio, kuomet žiaurioji mirtis sustabdė mano mylimo vyro Antano Matuzo jautriosios širdies plakimą, užgesindama jo šviesos gyvybės liepsnelę.

Niekas nesupras kaip man ilgu be Jo ir kiek man teko per tuos dvylika metų skandžių valandų pergyventi, vis Jo pasigesdama, vis Jo nesulaukdama.

Jis neprabus tikrai žinau, vargai jo daugiau nebekamuos. Jis ilsisi amžinai, man ilgu be Jo. Jis sugrįžti negali, nors taip trokšta manoji širdis.

Liūdinti

žmona **LUCILLE**
ir brolis **MARTYNAS T.** Lietuvoje